

Katoliški misijoni

KATOLISKI MISIJONI
LAS MISIONES CATOLICAS
1973 • OKTOBER • OCTUBRE • 1973

IGLESIA MISIONERA

Alocución del Santo Padre a los peregrinos reunidos en el patio del Palacio Pontificio de Castelgandolfo para recitar la oración mariana y recibir la bendición apostólica, el domingo 22 de julio, al mediodía.

Anteayer fue publicado nuestro Mensaje para la "Jornada Misionera mundial", que se celebrará el 21 de octubre; un Mensaje inspirado por la fiesta de Pentecostés, pero entregado, luego, a la Iglesia, en la solemnidad de los Apóstoles Pedro y Pablo, el 29 de junio.

Nos interesa a nosotros y a los promotores de esta importante Jornada Misionera que el gran tema sea enunciado con antelación para que se difunda por el mundo y pueda ser meditado por todos como preparación a una digna y eficaz celebración de dicha jornada.

Confiamos que este Mensaje merezca vuestra atención: por favor, leedlo, hijos queridísimos, y hacedlo alimento de vuestra reflexión. Es necesario mantener despierta en todos la conciencia misionera, en la que encuentra una adecuada expresión la conciencia cristiana, convencida de que ésta no puede ser auténtica y perfecta sin sentir el impulso, el deber, la alegría de la expansión de la fe, fortuna personal nuestra, pero bien destinado a todos, cercanos y lejanos, a toda la humanidad mediante un esfuerzo singular y común, un servicio coordinado y valiente, que llamamos apostolado misionero. La fe es la luz del mundo, pero ésta no llega al mundo si no es mediante la caridad que con corazón universal y con espíritu de sacrificio la ofrece a todos.

Cada uno tiene el honor de responsabilidad de cooperar al cumplimiento de este plan divino de salvación, el cual se convierte en proyecto humano, histórico, concreto, mediante la actividad misionera.

Aprovechamos esta llamada a la economía divino-humana de nuestras misiones católicas para exhortar, animar, agradecer y bendecir a cuantos se interesan con intención especial de la causa misionera. Y queremos enviar a los misioneros y misioneras, de todo tipo y clase, un afectuoso saludo. Les queremos hacer llegar todo nuestro consuelo, especialmente allí donde es rechazada su obra, o donde no son escuchados favorablemente, o allí donde su actividad es tenida y calificada torcidamente.

Seamos justos. Nadie podrá culpar a los misioneros, y con ellos a la Iglesia, de derramar sangre o de favorecer la opresión de la gente a los que llevan el mensaje evangélico; nadie podrá acusarlos de servirse de la prepotencia de otros, sea pública o privada, para defender las propias posiciones religiosas; como tampoco se les puede culpar de no haber deplorado los crímenes realizados contra pueblos indefensos, cuyas pruebas y sufrimientos ellos condividen.

La verdad y la justicia exigen que sea reconocido el honor de nuestros misioneros también porque su obra mira constantemente a la elevación espiritual y cívica de las poblaciones indígenas, y tiende con tanto sacrificio y sabiduría a conducirlos a su madurez social en el progreso, en la libertad y en la paz.

Oremos por nuestras misiones, esparcidas ya por todas las partes del mundo, y comprometámonos todos a sostenerlas con la solidaridad de nuestra estima y nuestro donativo material y espiritual.

Nos asista a todos María, Reina de las misiones.

PAPEŽ PROSI MISIJONARJEV

POSLANICA PAVLA VI. ZA MISIJONSKO NEDELJO
KI BO V VSEJ CERKVI 21. OKTOBRA

Binkoštni praznik nam je vedno dal priložnost, da se obrnemo na pastirje in vernike s poslanico o misijonski nedelji. Prepričani smo, da je ta dan najbolj značilen in najbolj primeren, da obrnemo pozornost na oznanjevanje evangelija, kar je bistvena in prvobitna naloga Cerkve. Mislimo, da so na dan, ki je posvečen Svetemu Duhu, srca in duše bolj pripravljena in odprta božjemu navdihu, ki vzpodbuja in hrani misijonsko gorečnost. Isti dan se je v krajevnih cerkvah pričelo duhovno delo Svetega leta, ki bo doseglo svoj višek v Rimu leta 1975. A to ne odvrča naše misli od misijonskega vprašanja, ki nikakor ni tuje in različno od tega važnega religioznega dogodka.

Misijonska nedelja v luči Svetega leta

Že zdaj mora vzbuditi zanimanje vprašanje prenove in sprave ljudi z Bogom in med seboj, zbuditi premišljevanje in iniciative tako v starih krščanskih cerkvah kakor v mladih v misijonskih deželah. To vprašanje mora biti cilj skupnega iskanja, vzajemnega usmerjanja, mora biti kakor zbirališče sil in načrtov. Pod obnovo se razume obnova misijonarskega duha v Cerkvi. Še več. Ali ni morda sprava zadnji cilj evangeljskega delovanja Cerkve? Ali ni sprava ravno vzvišeni vidik, ki oblikuje, opredeljuje in razodeva že doseženo „spreobrnjenje“? Pod spreobrnjenjem ne mislimo napačno in nepravilno zunanje in triumfalistično osvajanje ali površni prozelitizem, ampak evangeljsko avtentično usmerjanje duše k Bogu, ki jo vodi vera vanj, ki v njem vidi smisel vsega, začetnika vsega moralnega reda, še več, s silo ljubezni ga prizna za ljubečega in usmiljenega Očeta.

Ta poslanica za misijonsko nedeljo sovpada v že pričeto slavje Svetega leta. Upamo, da bodo tisti, ki nas poslušajo in dojemajo to osnovno soglasje vprašanja, čutili z našo skrbjo in po svojih močeh odgovorili vabilu, ki ga poslanica obsega.

Upadanje misijonarskih poklicev

To leto je v središču naše pozornosti posebno vprašanje in upravičena skrb kot Pastirja Cerkve, ker postaja bridek pojav, ki ga že nekaj časa opažajo vsi. Mislimo na upadanje misijonskih poklicev in to v času, ko je potreben vse večji dotok moči v naše misijone. Odveč bi bilo navajati številke in statistike. Prav tako ne mislimo primerjati in razlagati stanja.

Dovolj je, da odkrijemo dejstvo in precenimo, kaj pomeni in kakšne nevarnosti prinaša pomanjkanje „personala“ v tako življenjskem področju za razvoj vere in rast Cerkve. Realnost podatkov zadostuje, da z nemirom ponovimo Kristusove besede: „Žetev je velika, delavcev pa malo.“

Gotovo je dosti razlogov, zgodovinskih in družbenih, ki razložijo to upadanje poklicev. Nekaterim se zdi, da vodijo v ta težki položaj kriza vere v sekulariziranem svetu, sistematična kritika gotovih duhovnih vrednot, odklanjanje nekaterih metod, ki so se rabile v preteklosti. Ker tudi sicer upadajo duhovniški poklici, ni čuda, da upadajo tudi poklici misijonarjev in njih pomočnikov. Gre torej za zaton vere in zamiranje evangeljskega oznanjevanja? Ne bi bilo zdravo, če bi se zgovarjali na negativna dejstva, da bi se tako rešili osebnega dela in osebne odgovornosti. To upadanje mora biti prej nagib, da premišljujemo in da podžge velikodušnost in da v vsem cerkvenem občestvu sledimo Kristusovo prošnjo: „Prosimo Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev.“

Domači in tuji misijonarji

Da vidimo, kakšne so naše dolžnosti glede na misijone, nam pomaga izjava 2. vatikanskega koncila: „Da bi Cerkev mogla vsem ljudem ponuditi skrivnost zveličanja in življenja, ki ga je prinesel Bog, se mora v vse te družbe vključiti zaradi istih razlogov, zaradi katerih se je Kristus s svojim učlovečenjem vključil v določene družbene in kulturne razmere ljudi, s katerimi je živel.“ Tudi v tem nam je Kristus učitelj in vodnik, kakšna naj bo naša pot, da bo misijonsko delo učinkovito in plodno v direktnem kontaktu, družbeni živetosti, skupnem izkustvu življenja v narodih, katerim se evangelij oznanja.

Treba je priznati, da so prav od početka krščanstva misijonarji vložili čudovite moči, ko so oznanjali evangelij primerno mentaliteti in jeziku ljudi, h katerim so bili poslani. Položili so temelje, na katerih sloni obstoj in samostojnost mladih cerkvá, katerih originalno življenjsko silo smo s tolažbo občudovali osebno ob priliki obiskov v Afriki, Aziji in Oceaniji.

Toda danes se spričo tolikih socialnih in kulturnih sprememb mnogi misijonarji tesnobno vprašujejo, kako se bo razvijalo delo, ki smo ga pričeli? Gotovo. Evangeljsko seme je rodilo in če primerjamo s preteklostjo, so vedno številnejši domači misijonarji, ki oznanjajo evangelij. Toda afriške in azijske pokrajine še potrebujejo poklicev, to se pravi duhovnikov, redovnikov in laikov, da bi mogli zadostiti zahtevam evangelizacije. Vidimo, da je še veliko škofov, ki vabijo: pridite, misijonarji, pridite iz svojih dežel v našo, da nam pomagatel!

Delno naraščanje domačih poklicev, ki izpolnjujejo misijonarsko dolžnost, le ublažuje upadanje misijonarjev, ki prihajajo iz Evrope, Amerike in Kanade. A je treba dodati še zaskrbljujoče dejstvo starosti misijonarjev,

kajti polovica od njih, ki so prišli od drugod, je že v visoki starosti in nasprotno je le malo mladih, ki bi jih nadomestili.

Mlade cerkve potrebujejo več duhovnikov

Kaj naj napravimo v tem položaju? Predvsem želimo spomniti na oboje: z ene strani je domači personal pozvan, da prevzame vedno večjo vlogo v evangelizaciji svojega ljudstva; z druge strani mora personal drugih cerkva, v duhu služenja nadaljevati s svojo misijonarsko nalogo. Ne gre samo za neko ravnotežje. Skupna zadeva božjega kraljestva tesno povezuje eno in drugo armado evangeljskih oznanjevalcev k sodelovanju, ki je nedvomno potrebno in vedno plodno. Nočemo govoriti o „delavni moči“, ampak bolj o složnem sodelovanju, ki naj bo izraz cerkvenega občestva. Zato obnavljamo svojim bratom škofom srčno vabilo, naj premislijo, če ne bi škofija mogla in morala pospeševati odposiljanje duhovnikov v misijone, da bo njihovo število boljše porazdeljeno po različnih cerkvah. To je delo pastoralnega načrtovanja, ki presega nacionalne in krajevne meje in ki naj najde svoj odmev v bodočem zakonu.

Prav tako se obračamo na domače cerkve, da poklicani dobe primerno informacijo in da nikdar ne ugasnejo ali se zaduše zaradi ekonomskih razlogov. Ne sme se izgubiti ne en poklic, ne sme ostati nedozorel zaradi pomanjkanja sredstev. S tem zadevamo ob drug problem. Mlade cerkve so zvečinoma revne in vrše svoj misijon sredi ljudi, ki so ekonomsko v slabem položaju. Iz tega izvira naloga vseh kristjanov, da iz razloga pravičnosti pomagajo duhovnikom, redovnikom, redovnicam in katehistom, ki delajo brez sredstev ali z zelo skopimi sredstvi. Že v okrožnici Razvoj narodov smo rekli, da je razvoj nova beseda za mir. In ne pozabimo, da v ogromnem delu za tako socialni kakor ekonomski razvoj novih narodov predstavljajo misijonarji prve delavce in pomočnike. Kajti oni bolje poznajo potrebe svojih sonarodnjakov in vključujejo to službo v misijonarsko delo, in s pomočjo sredstev, ki jih dobe, pomagajo bolnikom v bolnicah, vodijo šole in v veliki meri, včasih težko, pospešujejo razvoj svojih občestev. Če skrbimo za formacijo domačega personala, pomeni to, da služimo evangelizaciji in istočasno razvoju in miru.

Klic mladini

Opisali smo najbolj nujne potrebe. A da bo analiza popolna in sodba resna, moramo navesti temelje, na katere se opira naše upanje. Nad vsemi našimi prizadevanji je vedno Bog, kajti njegova je zadeva evangelizacije. Vse naše upanje se opira nanj in predvsem v apostolskem delu je naše upanje iz Boga. Toda prav je, da spomnimo na vse tisto, kar se že opaža na misijonskem obzorju pozitivnega.

Na prvem mestu z velikim zadovoljstvom mislimo na tiste mlade ljudi, ki gredo – pa četudi le za nekaj časa – v župnije in na misijonske posto-

janke, kjer na čudovit način izžarevajo svojo osebnost in bogaté s svojimi izkustvi. Tam spoznajo nepotvrjeno prave probleme razvoja in na teh postojankah ustvarjajo in prinašajo domačinom nov koristen delež na področju organizatornega, socialnega in kulturnega življenja. Prav tako mislimo na duhovnike, svetne ali redovne, ki zapuščajo svoje škofije ali postojanke in odhajajo v Južno Ameriko ali Afriko ter utrjujejo vezi med svojimi in misijonskimi deželami. Za njimi stoje stare cerkve in župnije, ki podpirajo njihovo delo in neposredno pomagajo pri njihovem apostolskem in karitativnem delu. Končno mislimo na stike na ekumenski ravni, na stike med katoliškimi misijonarji in misijonarji drugih cerkvá. Ti stiki, ki jih vodi evangeljska ljubezen, posebno tisti na področju zdravstvene in civilne pomoči kakor na področju razvoja in kulture, so koristni, da izbršejo slab vtis o razdvojenosti krščanskih skupnosti in pospešujejo – tako upamo – edinstvo, ki ga išemo eni in drugi z enoglasnim in prepričljivim pričevanjem vere.

Papeške misijonske organizacije

Misijonska nedelja, ki jo bomo praznovali bodoči oktober, mora prinesiti vzpodbujajoč in zdravilen učinek, mora biti kakor močan opornik, ki podžiga v svesti vernikov misijonski dinamizem izvirajoč iz vere. Ta obnovljena misijonska zavest ne bo nagibala le k molitvi in žrtvi, ampak bo vzbudila tudi nove poklice, ki jih misijoni tako potrebujejo.

Preden zaključimo, še enkrat priporočamo papeške misijonske družbe kot ustanove, s katerimi papež in škofje podpirajo vezi med krajevnimi cerkvami in so posebno primerne, da goje misijonsko gorečnost med bcžjim ljudstvom. Glaven namen teh organizacij je: oblikovanje misijonskega duha. In če se imenujejo papeške, ne pomeni, da so ločene od lokalnega dela, ampak da morejo krajevne cerkve bolj uspešno opravljati svoje delo z vso misijonsko cerkvijo. Če podčrtavam važnost teh ustanov, s tem ponavljamo izjavo koncila, ki je dal tem ustanovam posebno važno mesto. Zato spodbujamo vse kristjane, naj jih podpirajo in naj slede delu, ki ga opravljajo, res univerzalno delo. Istočasno prosimo škofe in duhovnike, da jih v svojih cerkvah in župnijah širijo in jim dajo pravo mesto.

Naj Bog blagoslovi misijonsko nedeljo, zaradi katere pošiljamo to poslanico. Želimo jo izročiti posebnemu varstvu Male Terezije, katere stoletnico rojstva praznujemo, in jo istočasno vključujemo v pastoralne cilje Svetega leta. Ura misijonstva za Cerkev še ni odbila. V mnogih narodih se zdaj šele pričinja. V sedanjem položaju Cerkve je vredno ponoviti modro besedo našega prednika Pija XI.: „Nič ali malo je storjenega, ko je še toliko treba storiti.“

V Vatikanu, 29. junija 1973, v enajstem letu našega pontifikata
PAVEL PP. VI

21. OCTOBER 1973

MISIJONSKA NEDELJA,

ki ima namen, združiti vse božje ljudstvo v eni misli in prošnji:

SVET KRISTUSU, KRISTUSA SVETU!

Sveti oče nas letos še posebej vabi, da molimo in žrtvujemo

ZA POMNOŽITEV MISIJONSKIH POKLICEV,

in da se v ta namen tudi obnovimo kot člani **papeških misijonskih družb.**

Za Slovence je letošnja misijonska nedelja še posebno pomembna radi

PETDESETLETNICE „KATOLIŠKIH MISIJONOV“, ki so se prvič pojavili na misijonsko nedeljo pred petdesetimi leti in so bili pol stoletja žarišče slovenske misijonske misli in gibalbo slovenskega misijonskega dela doma in po svetu.

ZAHVALILI BOMO BOGA za 50 letno izhajanje našega misijonskega lista in PROSILI GA BOMO za še nadaljnjih petdeset let. . .

Rojake v Argentini vabimo na

SLAVNOSTNO PROSLAVO MISIJONSKE NEDELJE IN PETDESETLETNEGA JUBILEJA "KATOLIŠKIH MISI- JONOV"

na Misijonsko nedeljo, 21. oktobra, v cerkvi Marije Pomagaj in v dvorani v Slovenski hiši na ulici Ramón L. Falcón, z začetkom ob 16. Z udeležbo bomo izrazili našo zavzetost za širjenje Kristusovega kraljestva in naše priznanje glasniku misijonske misli med nami - „Katoliškim misijonom“!

MISIJONARJI, DOMOV !

Čim bolj se prebujata nacionalizem v misijonskih deželah, tem bolj pogosto se slišijo glasovi: misijonarji domov! Zlasti v novonostalih afriških državah je vedno bolj očitna težnja politikov, da dajo slovo vsem tujcem. In tujci so tudi misijonarji.

V zadnjih desetih letih je bila cela vrsta držav, kjer so morali inozemski misijonarji povsem ali vsaj delno zapuščati misijonske postojanke in se vrniti domov. Naštejmo le nekatere: Kongo, Sudan, Burma, Gvineja, Nigerija, Južna Afrika, Mozambik, Somaliya. Lahko bi jim prišteli tudi Indijo, Malazijo in še katero misijonsko deželo, kamor inozemski misijonarji skoraj nimajo več vstopa.

In kjer jih domače oblasti ne preganjajo, se vendar med študenti, med mladimi izobraženci, pa tudi med domačimi duhovniki bolj in bolj sliši: Bomo že sami živeli brez vas; kar domov se vrnite, saj nas ne razumete!

Seveda so ti glasovi v manjšini. Vsi tisti dobri verniki, ki so z misijonarji povezani in jim izkazujejo svojo hvaležnost, govore nasprotno: ostanite! Večina afriških škofov domačinov ne le sprejema, ampak celo prosi za nove misijonarje. Vendar je leta 1969 v Ugandi papež sam rekel: „Vi ste zdaj sami svoji misijonarji.“

Kaj lahko je ob teh pojavih storiti nepremišljen sklep: Saj je res brez pomena, da hodijo misijonarji v te dežele; še manj pomena pa ima, da opravljajo tam svoje socialno delo, da domačinom dele miloščino, ki jih tolikokrat samo ponižuje in vzbuja med njimi mržnjo do „bogatih“ tujcev. Saj sta Evropa in Amerika dosti razkristjanjeni in potrebujeta za krščansko obnovo sposobnih in gorečih apostolov. In vrh tega se še vedno premnogim nepotrebno zdi ločiti med misijoni v ožjem in v širšem pomenu besede.

In vendar bi bil tak sklep ne samo nezrel, ampak usoden. Mlade cerkve, če sploh že obstoje, še niso zmožne samostojnega življenja. Duhovniških poklicev, na primer, v vsej Afriki, razen v Ugandi, ni zadosti. In prav Afrika je v nevarnosti, da ji bo hiter porast krščanstva prinesel popolno zmedo prav zato, ker ni zadosti misijonarjev, ki bi bili kos pastoralni nalogi med novimi krščenci. Zato je toliko krščansko-poganskih ločin, pa vedno nove rastejo. . .

Kljub temu, da bo treba morda še oditi iz te ali one države, ostane nujna naloga, da Cerkev še pošilja in čim več misijonarjev pošilja v misijonske dežele, pa naj jim bo dostop vanje še tako oteževan in naj tam ostanejo morda samo malo časa. Ni samo Kristusovo naročilo sveta obveznost Cerkve; je tudi klic časa. In znamenje našega časa je prav gotovo tudi klic k intenzivnemu misijonskemu delu.

Odgovor je tedaj jasen: Misijonarji – ne domov! Več: priključite še nove moči! Danes je „čas in ura“. In če ju zamudimo? FS

Zakaj?

sem vprašal v najdaljši prestolici sveta.

VLADIMIR KOS

Zakaj,
šele ko odhajamo, pesek zazveni
med trganjem srca
od voglov hiše,
in v starih borih jutro zažari, solzó obriše,
in trepeta,
kjer so čolni na jezeru prazni.

Zakaj
šele zdaj v očeh so doline
s hribom dveh,
in potok ljubeznivosti hladi
že goreče ceste?
Veter v dlan neba napoveduje spokojen dan,
in med rižem lahnó pritrkuje.

Zakaj?,
sem vprašal v najdaljši prestolnici sveta,
o, vem,
da zdel sem se jim kakor norec,
in so mi čaja dali, grenkega iz kavané,
so se mi smehljali
otožno, ne, skoraj proseče.

A jaz ne morem jim reči, kako je
z Jezusom.
Da šel je proč, a ves živi med nami.
Ne morejo še
vérovati v časa štirt obroč,
ki ga nosi noč
za zapestnico zlastosrebrno.

DRUGO DESETLETJE IN VOJNA DOBA

IZ PETDESETLETNE ZGODOVINE „KATOLIŠKIH MISIJONOV“

IZ VSEBINE

Pregledovanje vsebine 50 letnikov Katoliških misijonov je vredno ne le zaradi razgleda po tem, kaj je storil list za misijonstvo v polstoletnem obstoju, ampak tudi zato, ker se s tem vsaj bežno in celo površno pregleda vsa slovenska misijonska zgodovina.

SLOVENSKA MISIJSKA LITERATURA

Izraz slovenske misijonske dejavnosti je tudi misijonska literatura, tiskane knjige in listi, ki se ukvarjajo z misijostvom. Tudi v dobi drugega desetletja KM je izšlo precej slovenskega misijonskega tiska, ki o njem list sproti poroča:

„Naši misijonarji“, knjižica o o. Mesarju in o. Kapusu, jezuitih. Izdala Misijonska pisarna kot VIII. zvezek zbirke Unio Cleri.

„Irenej Friderik Baraga“ (življenjepis). Napisal dr. Franc Jaklič. Kot redno knjigo izdala in založila Mohorjeva družba v Celju.

„Evharistični biseri iz misijonov“. Izdala Misijonska pisarna.

„Blaženi Justin de Jakobis CM“. Sestavil dr. Jakob Žagar CM, izdalo Misijonišče Groblje kot zvezek Misijonske knjižnice.

„Obisk v Indiji“ pri slovenskih in hrvaških misijonarjih. Sestavil dr. Svetozar Ritig, zagrebški kanonik. Izdal Bengalski misijon.

„Japonska“. Sestavil prof. Stanko Petelin. Izšla kot IX zvezek zbirke Unio Cleri. Izdala Misijonska pisarna.

„Misijonska molitvena ura“. Izdal Karmel na Selu.

„Božična misijonska prireditve“. Izdalo v zbirki Misijonske knjižnice Misijonišče Groblje.

„Bengalčki“. Zbirka prireditvenega gradiva za Bengalski misijon. Izdal Bengalski misijon.

„Misijonska prireditve II“. Izdalo v zbirki Misijonske knjižnice Misijonišče Groblje.

„Slava Baragu!“ Knjiga gradiva za Baragove proslave. Izdalo kot XI. zvezek Misijonske knjižnice Misijonišče v Grobljah.

„Za misijone“ (razmnoženina). Igra o misijonskem poklicu. Napisal Belgijec Henri Faffin. Prevedli bogoslovci misijonišča.

„Puščava bo cvetela“. Misijonski roman. Napisal Albert Bessièrs, prevedel dr. Jakob Žagar CM. Izdalo v zbirki Misijonska knjižnica Misijonišče Groblje.

„Eno je potrebno.“ Sestavil dr. Franc Jaklič iz Baragovih spihov. Izdala Družba sv. Mohorja v Celju.

„Misijonski molitvenik“. Izdala DŠV v Misijonski pisarni.

„Misijonska predavanja.“ Zbirka predavanj na duhovniškem misijonskem tečaju v Ljubljani, ki ga je Misijonska pisarna v Ljubljani organizirala med drugo svetovno vojno v Ljubljani.

„Friderik Baraga v žaru svoje svetosti.“ Sestavil dr P. Hugo Bren OFM.

„Povest duše“. Knjiga o sv. Tereziji Deteta Jezusa, zavetnici misijonov. Izdal Karmel na Selu.

„Misijonar Jernej Možgan“. Sestavil Fr. Kotnik. Izdala Družba sv. Mohorja, tedaj v Ljubljani.

„Tabu“. 13 zvezkov dogodb iz misijonskih dežel. Izdala Misijonska pisarna.

„Indijska knjižnica“. Izdal Bengalski misijon. štirje zvezki letno; do l. 1945 je izšlo 18 zvezkov.

„Misijonski koledar“. Izdalo vsako leto Misijonišče Groblje.

„Tuji svet“. Mesečna priloga Katoliških misijonov, ki se proti koncu te dobe spoji z listom samim.

Izdanja Klaverjeve družbe, ki smo jih navajali že za časa prvega desetletja KM; proti koncu drugega desetletja in zaradi vojne prenehajo izhajati in se menda kasneje niso več pojavila na Slovenskem.

Sěžnam teh izdanj, kot vsa druga navajanja v teh sestavkih, ni izčrpen in je povsem možno, da je bilo izdanega še kaj drugega. Navajanje je bolj ilustrativnega značaja, da dobimo vpogled, kdo je izdajal in kaj se je izdajalo in da so o tem Katoliški misijoni poročali.

SESTAVKI LITERARNE OBLIKE

V drugem desetletju in med vojno so Katoliški misijoni skušali približati misijonsko misel tudi v literarni obliki, česar v prvem desetletju domala ne zasledimo.

Revija je natisnila nekaj smiselno in oblikovno bogatih misijonskih pesmi: **Malitev pod križem** (N. s.); **Blagoslovljena si med ženami** (Marija Brenčič - Jelen); **Naročilo svete noči** (Klemen Mav CM); **V temi božično luč prižgimo** (France Kunstelj); **Misijonarju Knobleharju** (Karel Mauser). Več pesmic je objavila s. Darina Konc, s pesmijo se pojavi tudi še kot dijak danes priznani slovenski pesnik Jože Šmit.

V literarni prozi so objavljali svoje sestavke: France Kunstelj s črtico „**Borba za poklic**“; Janez Borštnar (s psevdonimom Ivan Gmajnar) s črtico „**Pozdrav od Daljne reke**“. Obe črtici sta izhajali v več zaporednih številkah lista. Bogoslovec Boris Kerč je prispeval razmiljanja v literarni obliki pod naslovi: „**Očetova volja**“, „**In bila je noč in bil je dan**“, „**Jezusov pogled**“. Zgodbo študentovskega misijonskega poklica „**Žrtvovana ljubezen**“ je skozi cel letnik razvijal Janez Kopač CM; s. Darina Konc pa je poleg manjših črtic za mladino objavljala tudi skozi cel letnik misijonsko povest „**Orglice**“. Svojevrsten poskus je bil prikazati slovenske misijonarje v literarni obliki, a na podlagi njihovih dopisov in poznanja krajevnih razmer pod naslovom „**Z letalom okrog sveta k slovenskim misijonarjem**“, ki ga je pisal Ladislav Lenček CM, a obdelal samo en kontinent, Afriko; isti se je poskusil tudi v krajših črticah kot npr. „**Misijonarjeva polnočnica**“.

Odkar se je med vojno ukini „**Tuji svet**“ kot priloga, kasneje kot posebno zaglavje v listu, so Katoliški misijoni objavljali **tehtne prevode**.

Karel Rakovec je prevajal zgodovinsko povest „Poslednja cesarica“. Objavljen je bil prevod daljše literarne obdelave „Kraljica apostolov“ (M. J. Baetman CM) in drugi krajši prevodi literarnih misijonskih prikazov.

Zlasti zadnji letniki objavljajo te osvežujoče sestavke in prevode v pestri risarski opremi, kar je bilo ideji in razširjanju lista samo v prid.

SLOVENSKI MISIJONARJI V PRETEKLOSTI

Razne obletnice slovenskih misijonarjev nekdanjih dni Katoliški misijoni uporabijo kot priložnost, da le-te prikličejo slovenski skupnosti v spomin, tako npr. „V spomin o. Veselku Kovaču OFM ob desetletnici njegove smrti“.

Posebno pozornost, zlasti po zaslugi urednika dr. Jožeta Gracarja CM, posvete KM v tej dobi misijonarju Knobleharju in njegovim sodelavcem. List objavlja po vrsti o njih sledeče sestavke: „Ob 90-letnici Knobleharjeve smrti“; „Romanje na Knobleharjev grob“; „Kako je Knoblehar slikal Mater božjo“ itd. Vsaj te tri sestavke je napisal urednik Gracar, ki tudi polemizira v članku o Knobleharjevih misijonarjih: „Ali so naši misijonarji res lovili sužnje?“ Objavljeno je poročilo o „Knobleharjevih slovesnostih“; poroča se, da so bili „Slovenci na Knobleharjevem grobu l. 1871“. Dr. Gracar še naprej poziva: „Ne pozabimo na Knobleharja!“ (govor, ki ga je imel na slovesnosti v Škocjanu) in „Slava Knobleharjevemu spominu“. List objavlja tudi prevoda dveh pesmi o Knobleharju, ki sta bili sestavljeni in izšli v nemščini; prevedel ju je pesnik Joža Lovrenčič. Zgodovinar Ivan Šašelj poroča o „Dveh Knobleharjevih potovanjih“.

Veliko omenjajo Katoliški misijoni tudi Baragove sodelavce oziroma naslednike. O Barago samem je spodaj posebno poglavje, tu naj navedemo, kako se je list spominjal drugih misijonarjev v zvezi z Barago. O misijonarju Lovrencu Lavtižarju objavljajo: „Še ena osemdesetletnica smrti“ in „K osemdesetletnici smrti misijonarja Lavtižarja“. List poroča o „Odkritju spominske plošče Lovrencu Lavtižarju v Kranjski gori“, tako v župni cerkvi kot na rojstni hiši Srednji vrh 10. Katoliški misijoni opisujejo „Rojstni kraj Franca Pirca“ (A. Čadež), omenjajo „Odkritje spominske plošče Baragovemu nasledniku škofu Trobcu“ in pišejo o „Dvojni obletnici škofa Mraka“ ter beležijo „Smrt patriarha naših misijonarjev Simona Lampeta“.

BARAGOVA ZADEVA

Dočim v prvem desetletju svojega obstoja Katoliški misijoni le tu in tam pišejo o Baragovi misijonski osebnosti in delu za njegovo beatifikacijo, je v drugem desetletju Baragova zadeva navzoča v vsaki številki.

List si je v tem času zadel nalogo, približati Barago vsem bralcem in po njih vsemu ljudstvu. K temu ga je priganjala okoliščina, da je bil Baraga pač najvidnejši slovenski misijonar, vreden posnemanja. Njegov lik naj bi vabil k delu za misijone, zlasti pa k novim misijonskim poklicem; naj bi bil Baraga vzor vsakemu slovenskemu misijonarju. Baragova beatifikacija, ki naj bi Barago kot prvega Slovenca dvignila na oltarje, bi tudi misijonstvo

visoko povzdignila. Baraga, misijonar, svetnik, bi bil zaščitnik vsega slovenskega misijonskega dela v zaledju in na misijonskem polju in njega najučinkovitejši priprošnjik.

Katoliški misijoni so objavljali o Baragovi zadevi mnogo izvirmih sestavkov, pridno pa so tudi ponatiskovali razprave, ki so jih objavljali Ave Maria koledarji v izdaji slovenskih frančiškanov v Lemontu, ZDA.

Izvirmi sestavki so bili najprej vzpodbujevalnega značaja: „Na oltar ga dvignimo!“ je vzkliknil dr. Franc Jaklič; „Ali bo svetnik?“ se je vpraševal dr. Jakob Kolarič CM. Njegovo misijonsko življenje popisujejo članki: „Baraga, vzor misijonarja“, „Baraga in evharistija“ (dr. Franc Jaklič); „Baraga, čudodelnik“; „Baraga, dobri pastir“ (iz Ave Maria); „Baraga, zglede katoliške aktivnosti in apostol katoliškega tiska“ (govor o. Alojzija Glavnika OFM, tajnika Baragove zveze, na obnem zboru te zveze v Chicagu l. 1938); „Baraga, vzor posvečene naravne ljubezni“ (Ave Maria koledar); „Baraga, nenasitljivi lovec duš“ (p. Hugo Bren OFM).

Nekaj zelo lepega, med nami premalo poznanega je spev „Škof Friderik Baraga – podoba božjega Pastirja“, v 12 pismih in spevih, ki ga je sestavil pesnik Silvin Sardenko in so ga objavili KM v XIV. letniku; če se med nami kaj spleča ponatiskovati o Baragu, bi bilo gotovo treba natisniti in izdati v posebni knjižici to najlepše pesniško delo o Baragu.

O Baragi je veliko pisal v KM msgr. Viktor Steska: „Baragovi portreti“, „Friderik Baraga, pisatelj“, „Baraga, narodopisec“.

O delu za Baragovo beatifikacijo se vrste članki najrazličnejših zavzetih člankarjev: „Tekma za Baragovo oltarno čast“ (o. Hugo Bren OFM); „Kje smo z Baragovo zadevo?“, „Baragova zadeva, korak naprej!“ (Vital Vodušek); „Nov žarek upanja glede Baragove beatifikacije“ (o. Hugo Bren OFM l. 1940 v Rocnu pod Šmarno goro); „Kaj je novega o Baragi?“; „Ob desetletju dela za Baragovo beatifikacijo“ (o. Hugo Bren OFM); „Naš čas te kliče, Baraga!“

Kako so se v Ameriki in doma bolj in bolj zanimali za Baragovo zadevo, poročajo Katoliški misijoni v tehle sestavkih: „Baragovo zmagoslavje“ (o odkritju Baragovega spomenika v Clevelandu); „Spominska knjiga“ (ob odkritju spomenika); škof dr. Gregorij Rožman poroča o obisku „V Baragovi škofiji“; „Romarji k Baragovemu grobu“ (šolska sestra); „Tuji narodi o Baragu“ (Glasnik Srca Jezusovega v Montrealu, Kanada); „Lavantinski škof za beatifikacijo škofa Barage“; „Slava Baragi“ (pismo misijonarke iz Čaotunga); „Kaj mi protestant piše o Baragi“; „Baragove proslave v Ljubljani l. 1940“; „Baragova proslava v ljubljanskem semenišču“; „Za stoletnico Baragovega prvega obiska v domovini“ (o. Hugo Bren OFM).

Vse, kar je v zvezi z Barago, zanima Katoliške misijone. Priporočajo stensko podobo škofa Barage, poročajo o požaru na Baragovem grobu, objavljajo „Baragovo spominčico na Lavtižarjev grob“; „Kako je Baraga postal škof“ in intervju z Baragovim življenjepiscem dr. Francem Jakličem ob Knobleharjevem življenjepisu, ki ga je isti napisal.

Koliko se je govorilo in pisalo v KM o Baragi v zvezi z akcijo za ustanovitev in delo Baragove zveze v Sloveniji, o načrtih za Baragove sestre in njihov Baragov dom, je poročano v prejšnji objavi (KM, september 1973).

SLOVENSKI MISIJONARJI TEDANJOSTI

Podobno kot v prvem desetletju Katoliških misijonov je list v drugem in med vojno resnično „glasilo vseh slovenskih misijonarjev“, kar je razvidno že iz obširnega opisa misijonarjev kot sodelavcev pri listu v julijski številki.

Opozorimo na **celotni pogled na vse tedanje slovenske misijonarje**, ki ga je za kongresno številko Katoliških misijonov (ob Misijonskem kongresu v Grobljah) v XIV. sestavil Ladislav Lenček, ki je bil že tedaj kot bogoslovec dopisnik z vsemi slovenskimi misijonarji in njihov glasnik pri uredništvu Katoliških misijonov.

Lahko rečemo, da so KM spremljali vsakega od številnih novih misijonarjev na vsak korak: Ko so se pripravljali, ko so se poslavljali, ko so se razgledovali, kako so začenjali in kako doživljali težave in stiske, kako tudi uspehe, kako so umirali... Posebno pozornost so KM posvetili misijonarjem, ki so šli v misijone še kot kleriki, pa so tam doživeli novo mašo.

Niso pa Katoliški misijonarji v tej dobi zapisali nobenega misijonarja ob obisku v domovino. Tedaj je bilo v tem pogledu vse drugače: zlepa ni kdo obiskoval domovine, nekaj radi predkonecilskega gledanja na vračanje z misijonskega polja, nekaj pa, to v predvojnem in medvojnem času tudi zaradi popolne nemožnosti potovanja iz misijonskih dežel v naše kraje. Katoliški misijoni torej niso mogli poročati o obiskih misijonarjev v zaledju.

PRILOŽNOSTNI SESTAVKI

Ob začetku enajstega letnika Katoliški misijoni napovedo **smer lista** v drugem desetletju.

II. jugoslovanski evharistični kongres v Ljubljani l. 1935 je razgibal vse slovenstvo in tudi v KM najdemo ne le objave o njem, ampak tudi priložnostne sestavke: „Sveta maša in misijoni“ (Tomaž Tavčar CM), „Evharistija in misijoni“ itd. Naši misijonarji so k evharističnemu kongresu v pozdravnih pismih napisali lepa razmišljanja o evharističnem življenju v misijonih.

Prav tako je vzbudil odmeve v KM kasnejši **V. svetovni kongres Kristusa Kralja 1939. v Ljubljani**; tudi o njem so naši misijonarji napisali posebna pisma, list pa načelna razmišljanja o problematiki razširjanja Kristusovega kraljestva po svetu.

List pozdravlja **dr. Lamberta Ehrlicha** ob njegovi 60-letnici, posebno pa škofa **dr. Gregorija Rožmana** ob desetletnici njegovega škofovanja.

Piše o smrti kralja Aleksandra I. in dr. Antona Korošca, o čigar misijonskem delovanju poroča. O avstrijskem kanclerju Engerlbertu Dolfussu objavi članek „Velik prijatelj misijonov“.

OTROŠKO

V dobi, ki jo obravnavamo, se Katoliški misijoni vedno bolj prizadevajo, da bi otrokom nudili primerno misijonsko hrano.

V ta namen objavljajo zgodbe iz življenja otrok, fantov in deklet v misijonskih deželah: „Ivanček, junak pragozda“ (prosto po Wieselbachu SJ); „Kitajska Mala Cvetka – Terezija Wang“; „Štirinajstletna mučenka Ana Wang“ in „Ciril, vzoren kitajski mladenič“.

Proti koncu te dobe izhajanja KM v domovini je posebno mnogo sodelovala v otroškem in mladinskem kotičku usmiljenka, učiteljica s. **Darina Konec** z misijonskimi kramljanji, pesmimi in igricama za otroke.

V XVIII. letniku se uvede celo nekaka misijonska šola in posebna tekmovanja o misijonskem znanju otrok, z nagradami.

Prav tako list prinaša tudi razne šale in dovtipe v zvezi z misijonstvom.

OVITEK

Te štiri strani ovitka so bile v različnih časih različno izrabljene, včasih bolj le za upravne zadeve in reklamo, še večkrat pa za najrazličnejšo misijonsko vsebino, zlasti iz misijonskega življenja v zaledju.

Vedno so na ovitku objavljeni najrazličnejši darovi za misijone. Po drugi strani pa se v enem letniku objavljajo tudi darovi misijonarjev za misijonski muzej. Lep del ovitka zavzemajo stiki uredništva z bralci in misijonskimi prijatelji, pod različnimi naslovi „Pogovor s prijatelji“, „Beseda za vas“, „Naročniki pišejo“. Zelo zanimive so objave „Mala misijonska kronika“, „Iz slovenske in svetovne misijonske zgodovine“ in „Misijonski svetniki“.

Prekoristno je objavljanje naslovov misijonarjev, pa tudi podatkov o raznih misijonskih redovnih družbah, ki so sprejemale misijonske poklice.

Objave uslišanj na podlagi priprošenj božje služabnice Marjete Sinclair morda niso bile tako umestne v misijonskem listu; objavljala so se pač, ker je Misijonska tiskarna izdala dr. Žagarjev življenjepis te svetniško živeče katoliške delavke modernega časa. Na mestu pa je bila objava uslišanj na prošnjo škofa Barage; zanimivo je, da je uredništvo terjalo, da so bila vsa poslana uslišanja potrjena po krajevnem župniku.

Na ovitku se mnogokdaj pojavijo poročila o knjigah Misijonske tiskarne in Škofijske misijonske pisarne ter Mohorjeve družbe v Celju.

Poročila o delu Misijonske tiskarne v Grobljah, zlasti še poročilo o bombnem atentatu nanjo, so gotovo zanimala bralce.

Zanke in uganke najdejo na ovitku mesto skoraj v vseh letnikih. V začetku drugega desetetja je bi ugankar misijonski brat Tone Fajfar CM, ki je po izstopu iz Misijonske družbe po vojni postal celo komunistični minister. Sledili so mu drugi ugankarji: neki Jože, dalje Ciril Lužnik itd. Objavlja se „Ugankarjeva pošta“ reševalcem.

V kritje stroškov tiska se objavljajo oglasi misijonom naklonjenih ustanov in podjetij: Ljudska posojilnica, Vzajemna zavarovalnica, tovarna mila Zlatorog, tovarna čevljev Bat'a, Prelog, papirnica Bonač, devocionalije Anton Sfiligoj, Ljudska tiskarna in druge.

OPREMA

List je tudi v drugem desetetju in med vojno izhajal v obliki 17x25 cm, z majhnimi spremembami v tem ali onem letniku. Obseg posameznih zvezkov je bil različen, ker so se zlasti proti koncu razmere spreminjale in so se zato razne številke včasih združile v eno. V dobi grobeljskega izhajanja je imela običajna številka med letom včasih 16, pa tudi po 24 strani.

Prva stran ovitka je predstavljala vedno kakšno misijonsko slikarjijo. Naslednje navedbe nam kažejo stremeljenje uredništva po raznolikosti:

XI. letnik: Svetovni zemljevid žez prvo in zadnjo stran ovitka s simboli verstev (delno objavljeno na ovitku letošnje majske številke).

XII. letnik: Podoba predstavnikov različnih ras, z napisom: Pojdite po vsem svetu in učite vse narode in krščujte jih... (v letošnji septembrski številki).

XIII. letnik: Kristusovo obličje z ozadjem misijonske pokrajine (letošnja avgustova številka).

XIV. letnik: Risarija misijonske pokrajine (Kocjančič) vedno enaka.

XV. letnik: V vsaki številki letnika drugačna fotomontaža kombinirana z risarijo (Kocjančič).

XVI. letnik: Isto, v drugem stilu (Kocjančič).

XVII. letnik: Zemeljska obla s križem, ki raste iz nje; v vsaki številki isto, a v različnih barvah.

XVIII. letnik: Celostranska fotomontaža z misijonskimi motivi; ob prenosu lista v Ljubljano: misijonska fotografija in vsebina lista.

XIX. letnik: Trije mladci prodirajo v svet s križem, evangelijem in z oljno vejico v rokah; Beranekova slikarija. Druga polovica letnika: Srce Jezusovo, iz katerega teče kri, ki jo prestrezajo in zavživajo pogani.

XX. letnik: Ob dvajsetletnici: risarija ovitkov vseh dvajsetih letnikov (risal Romih); od 6. številke naprej pa risarija: žrtvenik in križ na njem.

XXI. letnik: Celostranske fotografije iz dežel, ki jih obravnava vsebina zvezka.

Notranjost lista je v grobeljski dobi prinašala kot ilustracije skoraj izključno objave fotografij agencije Fides in onih, ki so jih pošiljali k svojim dopisom, člankom in poročilom slovenski misijonarji.

Ob koncu grobeljske dobe se pojavijo zlasti v 18. letniku **slikovito risana zaglavja**; Gmajnarjevo misijonsko novelo v istem letniku je ilustrirala slikarka Grafenauer-Vogelnikova. V naslednjih ljubljanskih letnikih med vojno se težnja po bogatem ilustriranju misijonske misli še bolj opazi; 20. letnik ima kar tri tedaj znane ilustratorje: **Romih, Trpin, Beranek**, katerim se pridruži tudi **arh. Vlado Gajšek**. To živahno, pestro ilustriranje je po svoje pripomoglo k ohranitvi in razširjenju lista v težkih vojnih časih, zlasti med mladino.

S tem smo zaključili opis Katoliških misijonov, kolikor so izhajali v domovini nekako 21 let. Nekaterim se bo zdelo to natančno opisovanje nepotrebno delo in potrata papirja. A v to so nas vodili **tehtni razlogi**: Hoteli smo prvič v polstoletni zgodovini lista povzeti vsebino od začetka do konca izhajanja v domovini. Želeli smo ugotoviti, pred samim seboj in pred drugimi, da je bil list ves čas zvest nalogi, ki si jo je nadel: splošen slovenski misijonski list, glasilo papeških misijonskih družb, vestnik slovenskih misijonarjev, pobudnik novih misijonskih poklicev, organizator misijonskega dela v zaledju, mogočen opornik slovenske misijonske akcije v celoti, zavzet klicar k Baragovi zadevi. Mislimo, da smo ob prikazu v domovini izhajajočih Katoliških misijonov vsaj površno prikazali tudi zgodovino slovenskega misijonstva v tisti dobi.

Zavedamo se, da ti sestavki niso nekaj popolnega: čisto gotovo nimajo

Pri pogrebni maši ustanovitelja in prvega urednika Katoliških misijonov Andreja Tumpeja CM, ki je umrl v začetku tega leta, potem ko je doživel 50. letnik tega „otroka“ svoje misijske ljubezni v 87. letu starosti. V župni cerkvi sv. Cirila in Metoda na Čukarici v Beogradu, pri lazaristih, pred krsto spredaj govori ljubljanski pomožni škof dr. Stanko Lenič; okrog oltarja so številni somaševalci, med njimi sedi pravoslavni pop. – V glavnem oltarju je kip svetih bratov Cirila in Metoda. Pokojni ni bil le velik misijski delavec, ampak tudi vneti pospeševatelj unije med katoličani in pravoslavnimi.

značaja in višine znanstvenega raziskavanja in navajanj. Hoteli so doseči le cilj: podati vsaj bežno sliko o tem, kaj so bili in kaj so pomenili Katoliški misijoni v slovenskem misijonstvu med obema svetovnjima vojnama.

V naslednjih dveh številkah jubilejnega letnika nameravamo kratko označiti pojav in vlogo Katoliških misijonov, zdaj že v 29-letni dobi izhajanja zunaj domovine.

OKTOBER 1973: 50 LETNICA

Ob izidu te številke za mesec oktober je ravno 50 let, kar je mladi lazarist Andrej Tumpej s sodelavci in z odobrenjem predstojnikov izdal prvo številko našega lista. To je bilo res kakor gorčično zrno, ki se je kmalu razraslo v lepo drevo s krepkimi koreninami, ki so ga zasidrale v versko življenje in dejstvovanje našega naroda.

A nič ni tisti, ki je sadil, nič tisti, ki so zalivali in še zalivamo – vse je On, ki daje rast!

Prosimo Ga, naj daje Katoliškim misijonom življenjsko rast še naprej!

L. L. CM

— MI VAM - VI NAM! —

V času zadnjih treh tednov se je v tej akciji jubilejnih darov „Katoliškim misijonom“ nabralo sledeče:

Argentina: (v novih pesih)

Sušnik Jakob, Slovenska vas, 50;
Benjamin Tičar, Ramos Mejía, 20;
Janez Tršan, Boulogne, 10;
Družina Bidovec, San Justo, 100;
Herman Zupan st., San Justo, 100;
Herman Zupan ml., San Justo, 100.

Venezuela:

Ciril Bartol, 10 dol.
Lovrenc Ilija, 10 dol.

Kanada:

Francka Jakovčič, Toronto, 10 dol.
Feli Kušar, 10 dol.

USA:

Kuhelj Franc, 5.5 dol.

Uruguay:

Franc Makovec. 10 pesov.

**Plemenitim darovalcem: Srčna
hvala in Bog plačaj!**

Če v Argentini darovano znese približno 34 dolarjev in ono v Uruguayu približno en dolar, v Venezueli, Kanadi in USA pa vsega skupaj 36.50 dolarjev, bi vse skupaj zneslo 80.50 dolarjev novih prispevkov. Če jih pridružimo vsemu doslej darovanemu, 566 dolarjev, dobimo skupno vsoto 646.50 dolarjev.

NOVI VIŠJI PREDSTOJNIK „KATOLIŠKIH MISIJONOV“

vizitator

dr. Franc Rode C.M.

Ker je po uvidevnosti vrhovnega vodstva Misijonske družbe sv. Vincencija Pavelskega – lazaristi – in sobratov argentinske province ustanova slovenskih lazaristov v Argentini z imenom Baragovo misijonišče v Slovenski vasi v Lanusu (Centro Misional Baraga) izvzeta iz jurisdikcije argentinskih predstojnikov in povsem, tako lastninsko, kot po vodstvu in sobratih vključena zadnja leta v jugoslovansko provinco Misijonske družbe, je vsakokratni jugoslovanski provincial – lazaristi ga nazivamo vizitator – vedno tudi najvišji predstojnik kar zadeva revijo Katoliški misijoni, ki jih Misijonska družba – njena jugoslovanska provinca izdaja v Baragovem misijonišču v Argentini. Zato je primerno, da spremembo vizitatorja v vodstvu jugoslovanske province lazaristov v našem listu tudi najavimo.

Po vojni je bil naš vizitator še izpred vojnih dni živeči Lovro Sedej. Kmalu po vrnitvi iz Kitajske je bil za vizitatorja postavljen France Jereb. Ko je njemu potekla doba, je bil imenovan dr. Stanko Žakelj; tudi ta je moral po šestih letih izpreči in prepustiti vodstvo province drugemu, ki je seveda ne vodi sam: pomagajo mu še štirje svetovalci, pa še druge družbine ustanove kot npr. provincialna skupščina. Prvič v zgodovini je bil tokrat novi vizitator **v o l j e n e d sobratov** in potem potrjen po generalnem predstojniku v Rimu.

Sobratje lazaristi, ki živijo ne le v domovini, ampak tudi v Kanadi in v Argentini, so izvolili za novega provincialnega predstojnika, vizitatorja

mladega profesorja **dr. FRANCA RODETA**, ki je 1. septembra letos nastopil odgovorno vodstveno mesto, pri katerem mu bo v bistveno pomoč prejšnji vizitator dr. Stanko Žakelj CM kot njegov tajnik.

Dr. FRANC RODE je bil rojen 23. septembra 1934 v Ljubljani. Doma je iz Rodice, tik bivšega Misijonišča Groblje pri Domžalah. V osnovno šolo je začel hoditi med nemško okupacijo: učili so ga seveda – v nemščini. Z družino se je po končani vojni umaknil v Vetrinj in živel v begunskih taboriščih v Judenburgu, Peggezu pri Lienzu in v Spittal ob Dravi. V teh letih je opravil dve gimnaziji, oba letnika v slovenski taboriščni gimnaziji. Družina se je potem priselila v Argentina. Tu je mladi Franc študiral v Apostolski šoli argentinskih lazaristov v Escobarju pri Buenos Airesu, kjer sta se zaposlila tudi njegova oče in mati in še drugi člani družine. Po končani gimnaziji pa je vstopil v Misijonsko družbo kot član jugoslovanske province. Opravil je tri leta filozofije, nato pa so ga poslali najprej v Rim, kjer je na Gregoriani napravil eno leto teologije, potem pa je šel v Pariz in študiral na Institut catholique. Tam je bil posvečen v duhovnika, potem pa nadaljeval študije za doktorat leta 1963. Njegova doktorska disertacija je izšla v zajetni knjigi z naslovom: *Le miracle dans le controverse moderniste. Osservatore Romano* je o disertaciji napisal: „Ta knjiga močno presega to, kar je moč pričakovati od začetnika. Zanimivost raziskovanj, ki jih vodi avtor, gre dlje od njih zgodovinskega predmeta, ki ga obravnava z odlično dokumentacijo in v umirjenem duhu. Knjiga je dober prispevek k analizi naravnih zakonov in razmerja med čudežem in vero.“

Po disertaciji se je vrnil domov in je bil najprej dve leti v dušnopastirskem delovanju, leta 1968 pa je bil imenovan za honorarnega predavatelja za veroslovje in misijonologijo na ljubljanski teološki fakulteti. Leta 1970 je prevzel tudi predavanja o modernem ateizmu. Leta 1971 je bil imenovan za docenta in prevzel predavanja o Osnovnem bogoslovju. Leta 1972 je bil izvoljen za prodekana teološke fakultete. Pri posebnih predavanjih in seminarjih se loteva sodobne teološke problematike. Najdražji teolog in mislec mu je Romano Guardini, ki o njem tudi predava. Pred nedavnim pa je sveti oče Pavel VI imenoval dr. Franca Rodeta v skupino 21 svetovalcev tkzv. tajništva za neverne, ki ga vodi dunajski kardinal König.

Dr. Rode je glavni urednik katoliške revije *Znamenje*, ki izhaja v Ljubljani. Sodeluje pri Bogoslovnem vestniku, Cerkvi v sedanjem svetu in s članki v *Znamenju*.

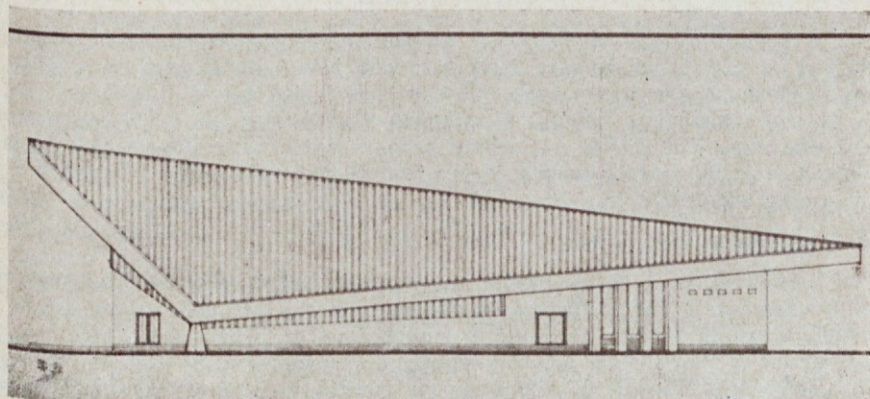
„Katoliški misijoni“ novemu vizitatorju čestitajo in se vesele okoliščine, da je za višjega predstojnika izvoljen sobrat, ki je poleg vsega drugega teološkega znanja tudi misijonski strokovnjak, kar bo samo v podvig „Katoliških misijonov“ in njih misijonske akcije v petdesetletnici lista, ki jo obhajamo.

Istočasno s to veselo vestjo o izvolitvi misijonskega strokovnjaka za višjega predstojnika tudi „Katoliških misijonov“ pa moramo javiti misijonskim prijateljem tudi žalostno vest, ne le za dr. Rodeta, ampak tudi za vse prijatelje „Katoliških misijonov“ in družbe, ki jih izdaja.

Umrla je namreč njegova mama, v Argentini bivajoča **Frančiška Rode**, ki je bila skupaj s svojim možem in celo družino največja prijateljica in dobrotnica Misijonišča Groblje in njegove misijonske akcije, tudi „Katoliških misijonov“. Svoj dom so imeli „Adamovi“, kakor se jim je po domače reklo, komaj 100 metrov stran od Misijonišča. Vzornejše in misijonarjem bolj prijateljske družine kot je bila njihova si ne bi mogli misliti. Nič čudnega, če je pokojno mamo in očeta Bog nagradil s tem, da je dva otroka povabil v svojo službo v okviru sinov in hčera sv. Vincencija Pavelskega, Francita in njegovo sestro Francko, ki je usmiljenka in misijonarka v Iranu. „Katoliški misijoni“ prosijo blago pokojnico, naj bo tudi iz večnosti misijonska prijateljica in podpornica, saj vsi, ki smo jo poznali, zaupamo, da je že srečna v Bogu. Dragim preostalim, zlasti sinu predstojniku in hčeri misijonarki pa naše iskreno sožalje. Naj gospa Francka v miru počiva pri možu in ostalih svojih dragih v večnosti!

Pokojna Francka Rode s tudi že pokojnim možem in vnukom in vnukinjo v naročju.

Takšna bo nova župnijska cerkev v Materu. Zidati so začeli sredi julija, kot poroča o. Jože Kokalj D.J.

ŠTUDENTJE IN MISIJONI

SESTAVIL FRANC SODJA CM, BARAGOVO MISIJONIŠČE, BS. AIRES
(Nadaljevanje.)

NA VSEUČILIŠČU V LILLU

Nekaj več o razvoju tega pomembnega krožka.

1. Prva doba: iskanje

Misel na misijonsko delo se je spočela na vseučilišču že januarja 1930. Z njo so poskušali prodreti v krožke, ki so takrat na vseučilišču že delovali. pa so se ukvarjali z drugimi, nemisijonskimi vprašanji. A prizadevanje ni uspelo.

Še novembra tistega leta so naprosili p. Duboisa, naj jim predava o sodelovanju izobražencev pri misijonskem delu Cerkve. Med razgovorom o možnostih misijonskega dela med akademiki so dijaki sami izražali podobne misli: „Trebja je vzbuditi na vseučilišču ugodno razpoloženje do misijonskega dela, pobuditi misijonsko miselnost, misijonsko nastrojenje. — Ali bo Francija, ki ima pri misijonskem delu že toliko zasuženje, ki ima tako odlično izobraženstvo, v sodelovanju izobraženstva pri misijonskem delu capljala zadnja?“ Kljub vsem prizadevanjem se večina ni ogrela za kak stvarnejši načrt. Niso mogli razumeti, da bi akademik lahko kaj pomembnega storil za misijone. Menili so celo, da je poznanje misijonskih vprašanj za izobraženca nekaj postranskega. Vendar so že naslednji dan ustanovili na vseučilišču misijonski odsek. Dvakrat na mesec so prirejali misijonski študijski sestanek: vse leto so na njem obravnavali misijonski položaj v svetu. Enkrat na mesec so poleg tega imeli sestanek, kjer so se posvetovali o organizacijskih poslih in prihodnjem stvarnem delu. Še isto leto je vzknilo velikopotezno delovanje neposredne misijonske pomoči, npr. zdravniška, slovstvena pomoč, pa poročevalska služba.

A do aprila 1931 je bila to le majhna misijonska celica, ki ni vedela ne kod ne kam. Dijaki si niso znali pomagati, četudi jih je pregrevala želja po sodelovanju; pravega zagona, zlasti pa jasnih načrtov ni bilo. Tedaj jih je obiskal ustanovitelj belgijskih aucamistov o. Charles DJ, da bi jim vodil duhovne vaje. Vžil jim je nov ogenj, pridobil nove člane, jim začrtal smer dela. Led je bil prebit, iskanja je bilo konec, aucamski ogenj je zajel tudi francoske vseučiliščnike.

2. Druga doba: vera in delo

Vseučiliščniki so se opogumili. Novo pobudo jim je dala leta 1931 kolonialna razstava v Parizu. Tam so se srečali s škofom de Guebriantom, z akademiki z drugih univerz, se obogatili z novimi načrti. Škof jim je nasvetoval, naj prično z misijonskim delom v Indokini (današnji obojni Vietnam, Laos in Kambodža). Višek je ta pripravljenost dosegla, ko je med mašo na Montmartru pet akademikov posvetilo Bogu svoje življenje, pripravljeni, da se žrtvujejo za misijone.

Med počitnicami so prirejali shode, se učili, iskali stike, si dopisovali z akademiki iz drugih držav, delali načrte in se med seboj navduševali. Ko so se jeseni vrnili na vseučilišče, je prišel čas, da svoje načrte izpeljejo in navdušenje tudi v dejanju pokažejo. A ni šlo vse tako gladko, kot so pričakovali. Sprva jih je osupnilo. A z novim zagonom so se vrgli v delo. Zmogli so začetne ovire in še isto leto razvili veliko delavnost. Trojno nalogo so si zastavili:

1. Spoznavati misijonske dežele in vsa vprašanja njihovih narodov.
2. Širiti ta spoznanja v svoji okolici.
3. Neposredno delovati pri misijonskem delu.

Prvo je spoznanje. Saj je prav nepoznanje pri izobrazencih dostikrat krivo, da manj cenijo delo, ki bi moralo tudi med njimi zavzemati odlično mesto. Zato so začeli za vse dijake na vseučilišču prirejati vsaka dva mesca misijonska zborovanja. Tisto leto so bila na sporedu predavanja o kolonialnem pravu, o japonsko-kitajski vojni, o pomoči študentom iz misijonskih dežel, ki študirajo v Evropi, o katolicizmu na Daljnem Vzhodu. Predavali so redno dijaki sami, a navadno v navzočnosti kakega misijonarja, ki je potem po svojih izkustvih in spoznanjih odločilno posegel v razgovor.

A to jim ni bilo zadosti. Kateri so bili voljni resno sodelovati, so se zbrali v študijski krožek. Tu so se sestajali vsak teden. S pogostnimi stiki so skušali gojiti katoliškega duha, zlasti dvojje vodil v njem: katoliško vesoljnost in prvenstvo duha. Skupno proučevanje je izpopolnjevalo in pospeševalo zasebno učenje; posluževali so se vneto tudi knjižnice, delali statstike in zemljevide.

Pri širjenju misijonskih spoznanj v okolico – to je bila druga naloga – je bilo treba zavračati pomisleke, zmotne nazore in predsodke. V ta namen so prirejali javna predavanja in šrili misijonski tisk doma in v misijonih. Neposredno in posredno so razvili misijonsko propagando po dijaških zavodih. Pri propagandi so se posluževali tudi radia, koncertnih nastopov z izvajanjem glasbe iz misijonskih dežel, skioptičnih predavanj in podobnih pripomočkov.

Ob vsem pa so isto leto začeli uresničevati tudi tretjo nalogo: neposredno sodelovanje pri misijonskem delu. S trojno akcijo so dali duška misijonski gorečnosti. Oskrbovali so šole v misijonih s potrebnim slovstvom; skrbeli za zdravniško pomoč bolnišnicam po misijonih, zalagali z zdravili misijonske lekarne. Pobrigali so se tudi za študente iz misijonskih dežel, ki so se šolali v Evropi.

Da se je vse to delo skladno razvijalo, je poskrbelo tajništvo; zanj so dobili svoj prostor na vseučilišču. Tam so namestili tudi misijonsko knjižnico, učila in blagajno.

3. Tretja doba: delitev dela

Misijonski krožek je na vseučilišču dobil že tolikšno trdnost in se je na znotraj že tako poglobil v misijonska vprašanja in misijonsko miselnost, da se je mogel brez škode lotiti večjega neposrednega misijonskega dela. Kakor so si kot akademiki izbrali sebi primerno delo, tako so si morali zdaj razdeliti tudi naloge med seboj, da je dobil vsak svojemu poklicu ustrezno. Pri vzgoji misijonskega duha sta lahko pravnik in medicinec zajemala iz istih

virov. Prav tako tudi pri preučevanju splošnih misijonskih vprašanj. Ko pa je postajalo njihovo delo nadrobnejše in načrti stvarni in je bilo treba natančnejšega preučevanja, sta se morala ločiti; pravnik se je oklenil svojega, medicinec svojega.

Zavedali so se, da je katoliško izobraženstvo v krščanskih deželah poklicano, da ostvari v misijonskih deležah elito katoliškega izobraženstva. K pokristjanjenju omike misijonskih narodov že veliko pripomorejo misijonarji; a ti ne zmorejo vsega. Prezaposleni so z dušnim pastirstvom. Pomagati jim morajo tedaj laiki, ki so se izšolali in se vzgajili za svoj poklic. Že na Montmartru je pet mladih fantov posvetilo svoje življenje misijonom, čeprav še niso vedeli, kako in kdaj pride čas, da bodo mogli obljubo izpolniti. V tretji dobi pa so načrti dozoreli. Predlog škofa Guebrianta je postal resnica. Krožek si je zastavil nalogo, da v prestolnici Anama (danes Južni Vietnam) v Hue pozida katoliško vseučilišče. Načrt je bil velik in vreden akademikov katoliške in misijonske Francije. A za tako veliko delo je treba sredstev, treba tudi učnih moči. Za učne moči, da bodo poskrbeli sami. Nekateri so že odšli v Indokino, da se kot profesorji laiki posvete službi v misijonu. Drugi so se na isto poslanstvo pripravljali v Franciji. A s tem svojih moči še dolgo niso izčrpali.

Začeli so z zdravniškim delom v afriškem Kamerunu, ki je bil kot Indokina do zadnje povojne francoska kolonija. Brž so se dogovorili z misijonskimi predstojniki: začeli so pošiljati svoje člane, diplomirane medicince v misijon, da bi tam začeli z zdravniškim skrbstvom med domačini.

Ta dvojni načrt je presegel moči in tvarna sredstva akademikov. Zato je bilo tudi doma treba stvar bolj na široko zasnovati. V ta namen so ustanovili L'Association pour l'Union Fraternelle entre les races (Združba za bratsko povezanost med rasami) ali kratko Ad Lucem (K luči). Združba je bila uradna, pod vodstvom cerkvene hierarhije in vseučilišča, z namenom, da bi povezala vse akademike in izobražence v misijonski apostolat. Ta bi naj se izživljal predvsem v omenjenih dveh akcijah. Prvi predsednik upravnega odbora je bil kardinal Lienart. Na njegov predlog so osnovali odbor podpor- nih članov iz najodličnejših slojev vse Francije. Člana sta bila tudi kardinala Verdier in Maurin.

Ta posebni oddelek Ad lucem in njegovi načrti pa nikakor niso ovirali rednega dela na vseučilišču. Krožkarji so prav tako še naprej proučevali misijonska vprašanja na študijskih sestankih, širili misijonsko miselnost v svoji okolici in se misijonsko duhovno zaglabljali. Veliki stvarni načrt, ki ga je izvajala Ad lucem, jih je le še spodbujal k vedno večji požrtvovalnosti in vedno globljemu misijonskemu razglabljanju in poglobljanju.

Po svoji katoliški miselnosti, široki razgledanosti in misijonskem delu je misijonski krožek v Lillu brez dvoma prvi za belgijskimi aucamisti.

Organizacija misijonske akcije med izobraženci po omenjenih štirih državah nam zadosti nazorno pokaže, kako se dajo tudi na videz previsoki načrti uresničiti, če je izobraženstvu dana potrebna misijonska vzgoja in če je v srcih dobra volja in ljubezen do Cerkve.

Američani so stvar seveda zgrabili po ameriško. Ne spuščajo se v znanstveno delo, pač pa gredo v misijonskem vzgojnem delu in v dejanskem sodelovanju zelo na široko. Misijonski poklici in takojšnja dejanska pomoč misijonom so sad. Gibanje pri Američanih ni strumno urejeno in veže krožke od nižješolcev do akademikov in akademskih starešin, od krožkov med študenti tehniških šol do redovniških novincev. Ameriška svobodnost, gibčnost in življenjskost se kažejo tudi v Misijonski križarski vojski.

Nemci so kajpada začeli natančno. Saj Schmidlin prav zaradi svojih nadržbnosti zlasti pri misijonskih delavcih drugih narodnosti ni naletel na pravo razumevanje. Bolj kot neposredno delo so poudarjali Nemci proučevanje in znanstveno raziskavo. A prav v Nemčiji je vzkliła najnovejša bogoslovna znanost: misiologija. Dolga vrsta znanstvenih del z Biblioteca Missionum na čelu najlepše kaže to smer. Seveda pa tudi brez neposrednega dela pri Nemcih ni bilo. Vseučilišče v Tokiju in würzburgski zavod to potrjujeta.

V Belgiji je delo med izobraženci zadobilo drugačno lice: hoče biti natančno in globoko, a ne do nadrobnosti preračunano. Tu duh veje, kjer mu je dano. P. Charles s svojim AUCAM-om to najlepše priča. Prav ta duh daje belgijskim izobražencem tisto širino mišljenja, ljubezni in dela, ki človeka tako prijetno preseneča.

Francozi niso imeli nič enotnega, a pri vsem delu se je kazalo veliko misijonsko izročilo. Saj je bila Francija do konca 19. stoletja prvak misijonskega dela. Res se je pri Francozih za vsem idealizmom zlasti pred vojno dostikrat kazal tudi nacionalizem – bili so pač posestniki prostranih kolonij – a prav delo na vseučilišču v Lillu kaže smer k belgijski širini. Iz zgodovinskega dejstva, da je Francija vodila skoraj vse misijone ali da je bila udeležena pri misijonskem delu v skoraj vseh misijonskih deželah, je razumljiva pri Francozih tudi raznovrstnost društev, ki pa se skuša povezati v širok, gibek misijonski znanstveni krog.

Omenjenim štirim državam so se pridružile še druge. A ker nam misipodobe, jih preletimo le na kratko.

(Sledi.)

VESELJE V KANDEJU

POSVEČENJE PRVEGA DOMAČINA ŠKOFIJE DAPANGO

O. HUGO DELČNJAK OFM, KANDÉ.

Kateri sejejo v solzah, žanjejo med veselim petjem. Petnajstletna setev misijonarjev v škofiji Dapango severnega Toga je končno dočkala prvo žetev mašniškega posvečenja „otroka“ dežele, ki se je izvršila 5. julija v katedrali Ugandskih mučencev v Dapangu.

Ta dan je bila v veselju ne samo škofija Dapango, ampak lahko rečem ves Togo in ne samo kristjani, ampak tudi množica animistov. Mesto razsežnih savan je sprejelo ta dan nič manj kot 85 duhovnikov iz vseh štirih škofij Toga ter iz sosednjih držav Dahomeja, Ghane, Zgornje Volte in Slonokoščene obale, da polože roke na duhovnika Jacques-a Assimala Agberou ter kličejo nanj moč Sv. Duha. V asistenci Mgr. Hanriona, škofa Dapanga, sta bila tudi nadškof iz Lomeja ter škof Bakpessi iz Sokodeja, četrti škof Toga pa zaradi bolezni ni bil navzoč. Mislim, da se še ni zbralo toliko duhovnikov in škofov ob posvečenju mašnika v Togu. Za vernike pa je bila prostorna katedrala vse premajhna. Kar je vam bolj nenavadno, je to, da so prišli na to slovesnost tudi predstavniki oblasti – več predsednikov okrožij, župan glavnega mesta Lomeja, vrhovni sodnik (Procurer de la République), kakor tudi delegacije raznih združenj, verskih in laičnih. Vse to je bila vidna govornica, da se je ves Togo zgrnil okoli svojega brata po barvi in krvi, a izbranega od Kristusa za posebno službo prav njim v Togu.

Začetek slovesnosti je naznanilo streljanje možnarjev, množica tam-tamov ter presunljivi kriki žena (pri nas bi rekli, da so žene kričale kot ob sodnem dnevu) kot izraz veselja. Novomašni kandidat je ob spremstvu „botrov“, predstavnikov vseh plemen škofije, kričeče množice ter šestih policajev, izmed katerih je eden držal nad novomašnikom velik rdeč parazol, naredil dolgo pot po mestu od „Zadružnega doma“ do katedrale. Sonca ni bilo, dežja prav tako ne, a nad Jacquesom so držali rdeč parazol, ker je le-ta znamenje pomembnosti osebe pod njim. To pisano družbo je sprejel pred katedralo škof msgr. Hanrion s prisotnimi škofi in duhovniki in seveda neznanim številom redovnic. Škof je podelil novomašnemu kandidatu albo, kajti doslej je bil oblečen v tradicionalni „babu“ – prav tradicionalno bi bilo brez vsake obleke, a ta tradicija je močno v zamiranju. Po tem kratkem obredu, se je vsa množica zlila v katedralo ob pesmi, krikih, tam-tami, balafoni, nešetimi ropotuljicami ter streljanjem možnarjev.

Plesalci „lamba“ ob novi maši domačega duhovnika v Kandéju, kjer delujeta slovenska frančiškana o. Hugo in o. Evgen.

Novomašnik z materjo oziroma materami; oče je bil poligam. Njegova rodna mati je na njegovi levi.

Samo posvečenje vam je znano. To kar pa vam gotovo ni domače, je aktivnost prisotnega ljudstva ob poteku posvečenja. Ko se škof obrne do vernikov pred posvečenjem, da izrazijo svoje mnenje o kandidatu, se je našla deseterica vernikov, ki so stopili iz množice pred škofa ter mu priporočili, še več, izročili kandidata, da ga posveti. Bil je res živ kontakt in ne samo zadoščanje golim obrednim predpisom, ko škof bolj iz formalnosti vpraša navzoče o njihovem mnenju glede novomašnih kandidatov in še ta formalnost je v negativnem smislu, da odkrije mogoče napake in nesposobnosti kandidatov. Prav ganljivo je bilo slišati ženo, nepismeno, po naše preprosto kmetico, ki je stopila pred škofa ter v svojem jeziku lamba povedala: „Gospod škof, Jacquesa poznam od otroških let. Hodil je v misijonsko šolo v Kandéju. Bil je vedno dobrega srca. Vedno je skušal narediti to, kar je bilo najboljšše, zato ga priporočim in Vam izročim v posvečenje, da bo klical nad nas vse božji blagoslov.“

Prav tako, ko škof postavlja vprašanja kandidatu, ki so pogoj posvečenja in zadevajo samo bistvo duhovniškega življenja, je vsak od-

govor kandidata prisotna množica odobrila s kriki, udarci vseh mogočih instrumentov ter gromi možnarjev. Imel sem občutek, da so možnarje postavili pod škofov tron. V resnici niso bili daleč od njega, samo stene cerkve so bile vmes.

Pred zaključnim blagoslovom so se zvrstili številni govorniki, ki so pač izrazili predvsem veselje nad novomašnikovim odgovorom Kristusovemu povabilu, ga spodbujali k vztrajnosti na začetni poti, občestvo pa povabili, da da škofiji še mnogo teh, ki bodo sledili Jacquesu v poklicu.

Ko je prišel novomašnik v spremstvu svojega škofa še ne dobro do izhodnih vrat, ga je množica zajela, ga iztrgala škofu, češ ti si opravil svoje, odslej naprej je novomašnik naš. Izrazi veselja so se vsak trenutek menjavali, tako da sem imel včasih občutek, kot da sem prvič med ljudmi črne kože in ritma. Na dan posvečenja nihče ni bil žejen. Izraelcem je bilo rečeno, da v obljubljeni deželi tečeta mleko in med – v Dapangu je 5. julija letos teklo domače pivo čukutu in čapa. Na kosilu je bilo več kot dvesto ljudi. Zvečer je pa igralska skupina iz Loméja imela teatralno prireditev prav novomašniku na čast.

V Kandéju naša misijonarja ne doživljata samo novomašnih radosti, ampak tudi marsikaj bridkega, tale slika je še iz lanskega leta, ko je misijonski avto „povozil“ veliki tovornjak.

naši misijonarji pišejo

MISIJONARKA S. IVANKA POKOVEC FMM ODHAJA V DOMOVINO

Dne 15. VII. tega leta nam s. Ivanka Pokovec piše sledeče:

„Preživljam zadnje dneve v Malaziji. V četrtek 19. julija me bo letalo odneslo v London, od tam v Ljubljano, potem pa na Dunaj, kjer me čakajo sestre s provincialko. Po nekaj tednih se bomo vrnile v Slovenijo, da ustanovimo novo, malo skupnost v Cerkljah pri Kranju.

Ti zadnji dnevi so mi seveda precej natrpani z delom, pa si vseeno vzajem čas, da Vam jih opišem.

Pred nekaj tedni nam je vojno ministrtvo vzelo nazaj anglikansko cerkev, ki jo je bilo „posodilo“ našemu škofu pred tremi leti in kamor sem jaz skozi dve leti vsako nedeljo hodila, da poskrbim vse potrebno za mašo in petje pri njej. Zdaj so cerkev spremenili v službene namene. Ljudje so bili žalostni, a kaj hočemo, stavba ni bila naša. Škof je izjavil vernikom: „Mogli bi kupiti zemljišče in graditi lastno cerkev, a kaj, ko imamo zaenkrat več cerkva kot pa duhovnikov...“

V soboto, 7. julija je bila v tem našem glavnem mestu „nabirka“, ki jo je organizirala tukajšnja splošna dobrodelna ustanova, da dobi kaj sredstev, ker bi rada izboljšala svoje prostore in ustanovila podružnice v drugih državah republike. Nabirka je uspela; računali so na 20.000 dolarjev, pa so jih dosegli 30.000. Nabirka se je vršila v obliki pohoda; vsak sodelavec je moral iti prosit na daljavo vsaj dveh milj. Pohoda se je udeležilo nad 200 oseb, med njimi en minister, trije škofje, en katoliški, en luteranski in en anglikanski, pa najrazličnejše osebe, med njimi mnogo redovnic in otrok, celo šestletni fantek je pogumno prehodil svoji dve milj. Jaz sem bila tudi zraven in prehodila 4 milje ter nabrala skoraj 130 dolarjev, kar je kajpada malo v primeri z nekaterimi, ki so si že naprej dobili nekaj „težkih rib“, ki so jim dale 50 ali 100 dolarjev za miljo.

Že več kot leto dni sem hodila vsak petek zvečer v sosednjo faro, da vodim vajo pevskega zbora, ki potem vsako nedeljo pred mašo vse vernike uvaja v petje pesmi, ki jih v petkih naštudiramo. Zadnji petek sem tudi šla kot običajno. Po maši pa so me namesto pevske vaje povabili v dvorano, kjer so pripravili zakusko in mi zapeli pesem v slovo. Tudi lep dar so mi poklonili; res sem bila presenečena nad toliko pozornostjo. Zbralo se je 30 fantov in deklet.

Misijonarko s. Ivanko Pokovec FMM pri poslovilni slovesnosti obdarujejo.

Danes, nedelja, je bilo tudi zadnjič, da sem vodila otroški pevski zbor v stolnici. Za zaključek sem male pevce (50 grl) po maši peljala v „Conservatorium of music“, kjer so v dvorani zapeli dve pesmi. Sicer je bilo skoraj več pevcev kot poslušalcev, a zanje je bil nastop važna stvar. Otroci so otroci, vedno jih mora nekaj vzpodbuditi. Odkar sem jim rekla, da bodo peli pri koncertu, če najprej pridno hodijo k vajam za cerkveno petje, se je zbor zelo povečal. Tudi ti otroci so me obdarovali in so me žalostno vpraševali: kdo nas bo zdaj učil? Menda je župnik že našel drugo sestro, upam, da je ne bodo razočarali.

Torek, 17. VII. – Nocoj bo „welfare party“ zame; vsi tisti, s katerimi sem bila največ v stiku, so povabljeni na večerjo: nadškof, župnik, pa tudi preprosti in revni ljudje okrog nas. – Vsak dan se kopičijo darovi, res sem skoraj v zadregi, ko mi ljudje izkazujejo to naklonjenost. Sicer pa, saj bo kmalu vse končano... S seboj bom odnesla nekaj stvari za frančiškanski misijonski muzej v Ljubljani. Nekdo mi je celo poslal nekaj denarja nalašč za to, da nabavim kaj značilnega za to deželo in ljudstvo.

V sosednji fari so imeli misijon in so porabili priliko, da so propagirali poklice. Nekí govornik-laik je govoril množici: „Namenjeni za smrt, a v upanju, da vstanemo. Duhovniki in sestre nas drug za drugim zapuščajo. Kaj bo v naših farah brez pastirjev? Nekaj moramo ukreniti mi, starši!“ Misijon je bil kot uvod za katehetsko obnovo, ki jo izvaja po vseh farah sr. Elizabeta s posebno ekipo. V vsakem kraju se enkrat mesečno zberejo ljudje, da jim sestra razloži novo metodo za poučevanje katekizma v družini in v šoli. Nato se navzoči zberejo po skupinah, in sicer po starosti otrok, katere

S. Ivanka Pokovec z misijonarjem in otroci, ki so prišli na božično prireditev Vincencijeve konference. — Spodaj ob krstu v kapeli zavoda s. Ivanke; prejela ga je mlada žena s pajčolanom.

naj bi učili. In ekipa, sestavljena iz treh sester in enega redovnega brata, ponazori vsaki skupini lekcijo z ozirom na starostno dobo otrok. Sistem se je izkazal za uspešnega. Starše je treba razgibati, da poglobijo najprej sami sebi vero, ki je večinoma zelo plitva, in da bodo potem mogli prav posredovati to vero tudi otrokom. Poživljena vera bo rodila redovniške in duhovniške poklice.

Nedavno je bila ena naših sester, Nemka, odlikovana od vlade Zahodne Nemčije. Nemški poslanik ji je pripel križec v priznanje zaslug, ki jih ima v 40 letih svojega delovanja na Kitajskem in v Malaziji. Menda je bila tudi več mesecev v zaporu pod kitajskimi komunisti.

Zdaj moram pa končati. Vam in vsem dobrotnikom in misijonskim prijateljem ob slovesu z misijonskega polja ključem še enkrat prisrčni Bog plačaj za vso Vašo misijonsko ljubezen, ki sem je bila deležna. Bog z Vami vsemi!“

Misijonarka, preje s. Leonija, zdaj s. Ivanka Pokovec iz družbe Frančiškanskih Marijinih misijonark torej po 36 letih dela zunaj domovine, najprej v Indokini, nato v Franciji, potem pa spet v misijonih, to pot v Malaziji, prihaja zdaj spet nazaj v domovino, da pomaga pri ustanovitvi in življenju novega apostolskega žarišča slovenskih frančiškank v Sloveniji, od koder bo svetila s Kristusovo resnico in ljubeznijo po Frančiškovem zgledu. „Katoliški misijoni“ je ne bodo pozabili, ona naj pa tudi nas ne pozabi. Vabimo vse misijonske prijatelje, da s svojimi molitvami spremljajo bivšo misijonarko v novem delokrogu na domači zemlji, zlasti da vzgoji veliko Slovenk za misijonsko delo. Pa prav iskreni Bog plačaj, da je tako dolgo tako lepo zastopala Slovence na misijonskih poljih Gospodovih!

INDIJA

Starosta slovenskih indijskih misionarjev o. STANKO PODERŽAJ D. J. nam je zadnje čase dvakrat pisal zahvalno pismo za čeke, ki smo mu jih poslali zanj in za nekatere druge slovenske misijonarje tamkaj. Eno je iz meseca aprila, drugo pa iz meseca junija. Zlasti v prvem pismu so nekatere navedbe, ki po svoje ilustrirajo spremenjene razmere za misijonarje v Indiji:

„Bog plačaj za denar! Vsak ficek je v misijonu dobrodošel, Vi pa mi jih pošiljate kar celo kopo. Zato Vam in vsem dobrotnikom kup zahvale!

Prav te dni sem prejel tudi Gnidovčev življenjepis, ki sem ga – kolikor je to v teh razmerah mogoče – v dušku prebral. Več kot polovico oseb, ki so omenjene v njem, sem svoj čas

v življenju srečal. Tudi dr. Gnidovca, ko je bil ravnatelj v št. Vidu. Moj oče, ki je bil po poklicu mizar, pa je največ sprejemal parketna dela, je v škofovih zavodih sprejel veliko delo. Nekoč ga je šla tja mama obiskat, pa je vzela mene s seboj. Leta se natančno ne spominjam, bilo je nekako l. 1910 ali še prej. Spominjam se še dr. Gnidovca, kako je v avli govoril z mamo in se ljubeznivo smehljaj. Seveda sem ga potem še dostikrat videl, a tisto prvo srečanje se mi je neizbrisno vtisnilo v spomin. Čudim se pa, da v knjigi ni vsaj omenjena mati Terezija, ki je živela v Skoplju in bila duhovna hči p. Butkoviča (kolikor se spominjam) in ki jo je v Bengalijo usmeril p. Prešeren. Tudi ni omenjen brat Janez Udovč, ki je bil več let v Skoplju (menda kot kuhar sobratom). Če bi o teh dveh želeli kaj

O. Poderžaj piše k tej sliki: „Mudi se nam“ na žegnanje nove vaške cerkve v vasi Bhendru. Tile fantje so iz Kalyanpurja, vzeli sem jih seboj — domačini niso znali hoditi v procesiji, pa so ostali zadaj. . .

podatkov, jih bom rad skušal posredovati, da bo druga izdaja življenjepisa v tem izpopolnjena.

Glede pošiljanja denarja v Indijo je res zdaj dosti nerodnosti. Po zakonu iz leta 1972 moramo imeti vse račune avditirane. Vse naj delamo „samostojno“, brez tuje pomoči. . . Predsednica vlade je pred kratkim v parlamentu izjavila, da vlada ne pusti nobenemu misijonarju v deželo, razen če ima kako izredno kvalifikacijo, ki pa seveda ne sme biti verskega značaja. Zadnji teden je neki kanadski jezuit pripeljal nekaj sholastikov za socialno delo v Bengaliji. . . Trije so res mogli ostati, dočim sam voditelj ni mogel ostati, ker je imel na pot-

nem listu označeno Rev., kar ga je predstavilo kot duhovnika.

Moj misijon je težak. Ni samo dr. Gnidovec imel težav, pri nas so na dnevnem redu, a kar velja, je: korajža pa šnajt. . . (op. ur. Tako smo nekdanj rekali, da smo si dajali pogum, označuje pa, kako pogumno ureže krojač v blago s škarjami. . .) Treba neizmernega zaupanja v božjo pomoč, molitve, pa tiste masti, ki mu „gorje, ki se z njo maže“. . ., to je potrpljenja. Kot „star maček“, kot me v pismu označujete, res navadno vem, na katero stran je treba v danih okoliščinah skočiti ob pravem času.

Za letošnjo veliko noč ne bom mogel napisati mojega poročila, kajti ni časa

za pisanje sestavkov, ko pa kje kaj časa staknem, glava ni pokorna... Če bi pa po dr. Gnidovčevo delal, bi šel najmanj desetkrat že „spat k očetu“... A ker nimam Gnidovčeve milosti in ne njegove svetosti, se držim te spufane zemlje, kot klop kože... Odkod pa bodo jemali misijonarje, če bi vsi hoteli v nebesa po 10 letih misijonarjenja, kot sv. Frančišek Ksaverij...?! Pa tudi on tega ni nameraval, vzel ga je božji misijonar sam, zakaj, ve le On sam. Zakaj pa mene pusti še tavati po misijonskih poteh, je tudi le Njegova skrivnost. Fiat!“

V naslednjem pismu misijonar kar malo potoži, da usihajo darovi zanj iz Združenih držav, ker se tam veliko zbira za vse slovenske misijonarje, da vsak od njih nekaj malega dobi... pa nobenemu ni mogoče kaj večjega započeti, čeprav bi bilo krvavo potrebno. Saj misijonar vsem privošči, samo ugotavlja nepričakovano pomanj-

Oče Poderžaj blagoslovlja bengalski par...

kanje virov pomoči njegovim načrtom. Takole med drugim pravi:

„Moral sem ustaviti gradnjo cerkve v Baruipurju, kraju s 60.000 prebivalci. Tudi tukajšnje farne cerkve si ne upam začeti zidati, čeprav mi je škof pri birni rekel, da prihodnjč pride na blagoslov nove farne cerkve...“

Zelo truden sem, imam sedem postaj zunaj centra. Obiskujem jih, kakor gre: z biciklom, z motorjem, z železnico, z rikšo, in pa – veliko – peš brozgaje po blatu čez drn in strn, tudi čez poplavljen, razorana rižna polja, poleti pa v neznosni vročini, ko – kot pravijo Bengalci – letajo okrog samo psi in nori sahebi (inozemci)...“

Iz zadnjih pisem o. LOJZETA DEMŠARJA D.J. pred odhodom v Evropo objavljamo sledeča njegova sporočila in misli; vsa so pisana v Kalkuti, kjer je bil misijonar na okrevanju; prvo je z decembra lanskega leta, naslednja pa vsa z marca in aprila letošnjega:

„Meni gre po navadi, počasi se srce celí, a ne bo nikdar dobro. Le počitek in počitek, pravi zdravnik, pa mi je že dolg čas za delom v misijonu, saj nisem prišel v Bengalijo lenobo past, ampak duše past, kar mi je pa zdaj zabranjeno... Pa je tudi to misijonsko delo: Imam več časa za pisanje in za molitev in za premišljevanje. Moj naslednik v Khariju, mlad Keralaec iz Južne Indije, zelo lepo deluje in sem vesel, da sem prepustil misijon njegovim rokam; bil mi je pomočnik mesec dni, pa sem ga mogel v vse delo lepo vpeljati.“

Naši so vsi zdravi. P. Poderžaj je bil operiran in se je že pozdravil. P. Ehrlich sedaj upravlja „Little Flower Press“ (tiskarno), ker je nje voditelj odšel v Anglijo, da se sreča s svojo staro mamico. Janez Udovč še zmeraj podpira visoko Himalajo, da se ne po-

O. Poderžaj je postavil novo misijonsko cerkev v vasi Domdoma; zdaj gradi že tretjo v mestu z nad 60.000 prebivalci... „Brez cerkve naši ljudje ne pridejo naprej“... — Spodaj: „Fantovski dom“, ki ga je postavil o. Poderžaj z denarjem, ki ga je na posredovanje o. Gabrića darovala neka hrvaška družina.

suje, o. Jožek Cukale pa lepo vodi svojih 3.000 backov in kozlov k jaslicam. Brat Polde Vidmar jaha na svojem traktorju in orje polja in vrtove v škofijskem semenišču v Barrackporju, kjer študira več naših fantov, da zapojejo novo mašo... kdaj bo to, Bog sam ve, a potrebujemo jih silno... Poklici so silno redki, in še ti odhajajo, ker jih svet zamoti... vera je še premalo globoka v njih srcih, molitve treba in žrtve zanje, pa dobrega zgleda. Škofijskih duhovnikov je tudi zelo malo, domače Bengalce bi lahko na eni roki preštel, večinoma so iz Južne Indije, Kerale in Bangaloreja in Mangaloreja.“

Iz pisem iz leta 1973:

„Iskrena hvala za ček, ki ste mi ga poslali! Naš prokurator ga bo že vnovčil, saj so ti ljudje z vsemi žavbami namazani. Prav dobro bo prišla ta pomoč, saj veste, kako je v misijonih, kjer je zmeraj kaj potrebno; četudi nisem več v delu, pa vseeno prihajajo ljudje k meni s svojimi problemi...“

Počasi se pripravljam na potovanje v domovino, kjer upam, da me bo domači zrak zopet postavil na noge, ker vsa ta razna zdravila ne pomagajo dosti. Domači zrak in poljanski žganci z ocvirki bodo zmogli svoje..., tako upam!

P. Janez Ehrlich je zdaj odšel domov na počitnice za tri, štiri mesece, ima še živo, čeprav zelo staro mamicico. Jaz odidem po Veliki noči, kar naravnost z letalom v Brnike, kjer je zdaj letališče za Ljubljano. Tam me bodo čakali moji dragi, med drugim tudi moj brat Janko, ki je bil lansko leto zlatomašnik... Preden grem domov, naj se Vam iz vsega srca zahvalim za vso Vašo ljubezen in dobroto, s katero ste me obsipali v 38 letih misijonskega življenja. Bog Vam plačaj in Mati Marija stokrat, tu in tam!“

V Indiji deluje od konca vojne sem tudi salezijanski brat IVAN KEŠPRET. Koncem lanskega leta nam je pisal sledeče:

„Pred dvema dnevoma sem prejel od g. Bernika 100 dolarjev, dar Vas in misijonskih prijateljev. Naj Vam dobri Bog stotero poplača! Prav v teh dneh pripravljam božične darove za najbolj uboge tega našega okraja. Na oni strani ceste, za lučaj kamna od nas je „Mercy Home“ - Zavetišče za zapuščene otroke in pohabljeni in stare ljudi. Vodijo ga sestre sv. Frančiška. Tem ubožcem pripravljamo božičnico. Gotovo boste veseli, ko se bo božje Dete potom slovenskih dobrotnikov tudi njih spomnilo. Svoje nevesečnosti in nadloge bodo darovali Bogu za vas.“

Tukaj vsak dan dežuje. Včasih se tudi podnevi kar naenkrat stemni, nato pa lije kot iz škafa. Na več krajih imamo povodnji. Voda je podrla na tisoče koč in uničila ogromno rižnega pridelka. Ljudje nimajo suhega prostora, kamor bi se lahko usedli. Indijo vedno bolj tarejo nadloge: na nekaterih krajih povodenj, drugje pa spet suša. Eno in drugo prinaša lakoto in še večjo revščino.

Prejšnjo nedeljo me je poznana indijska družina povabila na kosilo. Radi vidijo Evropejca v svoji hiši. Seveda, glavna hrana je bil bel, na vodi kuhan riž. Prvi krožnik: riž z ribjo omako. Drugi krožnik: riž s piščancem. Bila je še tretja jed: riž s kislim mlekom, a tega nisem vzel, ker mleka že od nekdaj ne morem. Žena je stalno stala za menoj in me silila, naj še jem. Ko sem se malo vstran obrnil, mi je takoj priložila nov kos piščanca. Mislil sem si: To je pa ravno tako kot pri moji mami, ko pridem domov...“

Bangalorški škof posvečuje glavni oltar v cerkvi novega tamkajšnjega salezijanskega bogoslovja, ki ga vidimo spodaj. — Slikal Ivan Kešpret SDB.

IZ MISIJONSKEGA ZALEDJJA

IZ MISIJONSKEGA ŽIVLJENJA V DOMOVINI

Slovenski Medškofijski misijonski odbor je 1. VI. v Ljubljani izdal razmnoženo okrožnico, iz katere povzemamo sledeče:

Dokler nimamo posebnega misijonskega lista, bi vas o misijonski dejavnosti Cerkve doma in v misijonih radi obveščali z rednim verskim tiskom. Razne podrobnosti pa bi vam parkrat na leto sporočili s pismom na dveh straneh. Upamo, da ga boste radi brali, saj je znano, da imamo Slovenci radi vse, kar je v zvezi z misijoni.

Najprej vam moram sporočiti, da smo v starem poslopu teološke fakultete v Ljubljani, v 2. nadstropju, dobili posebno **misijonsko sobo**, ki bo služila veroslovnomisijonološkemu delu s teologi, pa tudi ostalim potrebam misijonskega dela pri nas: npr. razpošiljanju te okrožnice, prodaji misijonskih tiskovin in spominkov, zbiranju denarja za slovenske misijonarje, ko pridejo domov, zbiranju znamk, ipd. Računamo, da bo ta misijonski seminar odprt vsak dan od 1. septembra dalje. Vendar lahko že prej pošiljate na ta naslov svoje prispevke ali obiščete misijonski muzej, ki je v njem nameščen. Ključ ima hišnica.

Ob 152. obletnici odhoda velikega misijonarja Ignacija Knobleharja v Afriko in ob 115-letnici njegove smrti se bo vršil v njegovem rojstnem kraju, v škocijanu pri Novem mestu **misijonski dan za Dolenjsko**, h kateremu so tudi drugi povabljeni. Misijonski dan bo na praznik sv. apostolov Petra in Pavla, dne 29. junija. Dopoldne ob 10 bo slovesno bogoslužje s somaševanjem. Govoril bo narodni voditelj papeških misijonskih družb prof. dr. Vilko Fajdiga. Popoldne ob 17 pa bo – po prihodu novomašnika g. Hočevarja – sv. maša in misijonska akademija v čast Knobleharju, na katero bo prišlo več slovenskih misijonarjev. Glavni govor bo imela s. Justina Rojc. Vse dni do nove maše (1. julija) bo odprta tudi Knobleharjeva razstava. V škocijanu naj se na ta dan zbere mnogo misijonskih prijateljev in častilcev naših največjih misijonarjev Knobleharja in Baraga!

Naši misijonarji – doma: Pomladanski in poletni čas je primeren za oddih tudi za naše misijonarje. Nekateri izmed njih že dolgo niso videli domovine, pa so tako potrebni njenega zdravja. Ali ne pravi Cankar: „Domovina, ti si kakor zdravje!“ Zaradi bolehnosti se je morala vrniti iz Madagaskarja zasluzna misijonska zdravnica, s. dr. Justina Rojc. Dokler se ne bo mogla vrniti na misijonsko polje, pomaga zdravstvenim delavcem v domovini. Zdravit se je prišel v domovino tudi g. Silvo Česnik, po 5 letih plodovitega in uspešnega dela na Madagaskarju. Bolj kot za zdravljenje porablja svoj dopust za širjenje misijonske misli, posebno na Primorskem. Mladina ga povsod spremlja z odprtim srcem. Utrujen od več kot 30 letnega misijonskega dela v Indiji se je vsaj za nekaj časa vrnil v domovino p. Lojze Demšar, eden najbolj

zaslužnih jezuitskih misijonarjev v Bengaliji. Preveč je bilo vsega dela za njegovo sicer trdno srce. Rad bi šel nazaj, če se pozdravi; rad pa bo pomagal tudi pri misijonskem delu v domovini. V Žabnice na Koroškem se je za nekaj časa vrnil k svoji hudo bolni materi p. Ehrlich SJ, prav tako misijonar v Indiji. Pričakujemo tudi prihod črne misijonske sestre iz Madagaskarja, kjer delujejo slovenske usmiljenke. Kdor bi katerega omenjenih misijonarjev hotel pridobiti za kako srečanje, naj se obrne naravnost nanj. P. Demšar stanuje v Borovnici, g. Silvo Česnik pa v Lokovcu pri Ajdovščini.

50-letnica „Katoliških misijonov“: Časopis „Katoliški misijoni“ je začel izhajati v Ljubljani in v Grobljah leta 1923. Zlasti jubilej tega pobudnika misijonske misli pri nas bomo obhajali v domovini in inozemstvu, kjer bivajo Slovenci. Petdeset let tega lista pomeni 50 let misijonske dejavnosti na Slovenskem. Prva zlata doba te dejavnosti je bila doba misijonarjev Baraga in Knobleharja ter njihovih sodelavcev. Druga zlata doba pa sovpada z izhajanjem „Katoliških misijonov“. Sedaj jih izdajajo lazaristi v Argentini. V tej dobi se je povsod, kjer prebivajo Slovenci, veliko za misijone molilo in zbiralo. Na misijonsko polje pa je tedaj odšlo več desetih slovenskih misijonarjev in misijonark. V tem jubilejnem letu se bomo morali Slovenci vprašati, ali dovolj sodelujemo z našimi misijonarji, ali dovolj zbiramo zanje, ali se sploh dovolj za misijone zanimamo, ali imamo pred očmi vedno tudi potrebe vesoljne Cerkev, četudi nam domača krajevna Cerkev mora biti najbližja.

II. misijonski dan za duhovnike v Ljubljani: 26. IX. 1973

Prvi tak „dan“ je lansko leto primeroma dobro uspel. Še se spominjamo škofa Viktorja in Staneta Cikaneka, misijonarjev iz Madagaskarja, pa tudi uršulinke s. Škerljeve iz Zambije. Govorili so nam o svoji dejavnosti v misijonih, ki imajo posebno pravico, da se imenujejo „Slovenski“. Radi bi, da bi tudi drugi tovrstni „dan“ uspel in nas še tesneje povezal za misijonsko dejavnost doma. Povezal pa tudi z našimi misijonarji. Prav vprašanja povezave med zaledjem in misijonskimi področji so danes še posebej pereča. Cerkev želi, naj bodo domači misijonarji z domačo zemljo čimbolj povezani.

Najnovejša definicija misijonske dejavnosti:

„PONAIVOČITI CERKEV KOT ZAKRAMENT ODREŠENJA TAM, KJER JE ŠE NI.“

S. SILVA ŽUŽEK V ARGENTINI

Končno se je tretji od sester Žužek, ki so vse članice Družbe misijonskih zdravnic, posrečilo, da je iz Severne Amerike prišla v Južno, v Buenos Aires, kjer ji še živi mama in štirje bratje, trije z družinami, pa v Brazilijo, kjer ima dva poročena brata.

S. Silva Žužek je priletela v soboto, 18. avgusta v Buenos Aires. Letalo

je bilo napovedano za opoldansko uro in so se zbrali na letališču poleg domačih še zastopnik našega lista Ladislav Lenček in predsednik Misijonske zveze v Argentini Marjan Loboda z gospo in dvema sinoma, ki sta imela seboj šopek, misijonarki v pozdrav. Na letališče je prihitela tudi predsednica mladinskega misijonskega krožka

Martica Rezelj poklanja misijonarki šopek.

v Mendози Lenka Grošelj, ki se je prav tedaj nahajala v Buenos Airesu. A letalo se je zakasnilo in je prišlo šele okrog pol šestih popoldne in mnogi od čakajočih niso mogli ostati do te ure.

Pri prvem srečanju z njo je misijonarka povedala, da je med drugim v Filadelfiji napravila mesec dni trajajoče duhovne vaje, nato pa je položila svoje večne zaobljube Bogu, Cerkvi in misijonom na oltar. Pri tej slovesnosti je imela srečo, da ji je maševal in govoril bivši kitajski misijonar, zdaj vneti in tako uspešni misijonski delavec med rojaki v Severni Ameriki in še kje drugod, lazarist Karel Wolbang CM. Vsi, ki smo misijonarko poznali še, ko je bila dekle v Argentini, smo opazili, veliko njeno duhovno rast, iz katere zajema moči za svoje Bogu in dušam posvečeno življenje.

Ker misijonarka do zadnjega ni vedela, kdaj bo mogla priti v Argentino,

kajti morala je v ZDA čakati na potno dovoljenje za odhod na novo misijonsko postojanko v afriški Ghani, zato ni bilo mogoče pravočasno rezervirati prilike za toliko misijonskih srečanj z našimi ljudmi, kolikor bi si jih želeli. Vendar je mogla misijonarka podati svoje misijonske misli in doživetja na sledečih prireditvah:

Z Lenko Grošelj sta se domenili, da bo šla najprej v **Mendoza**, nad 1.000 km oddaljeno od Buenos Airesa, kjer živi in močno kulturno deluje prav lepa slovenska skupina. V soboto, 25. avgusta je odletela tja. Na letališču sta jo pričakovala Lenka in dušni pastir Horn. Naselila se je pri družini tradicionalnega misijonskega delavca v Mendosi Maksa Ovčjaka. Že v soboto popoldne je govorila otrokom v slovenski šoli. V nedeljo po slovenski maši pa jo je povabil mladinski misijonski krožek medse, kjer je številnim navzočim govorila o pomenu misijonskega dela, o Ugandi in o potrebi globokega duhovnega življenja kot vira misijonske akcije tako na misijonskem polju kot v misijonskem zaledju. Popoldne pa je imela misijonarka skioptično predavanje za vse. Mendoščani so se prireditve v velikem številu udeležili in z zanimanjem gledali slike iz Afrike ter poslušali misijonarkino razlago. Naslednji dan je s. Silva obiskala slovensko tovarno keramičnih izdelkov CACES, od koder vsako leto pošljejo lepe dobitke za buenosaireško misijonsko tombolo v pomoč vsem slovenskim misijonarjem. Poromala je tudi na božjo pot Challao, ki je za mendoške rojake nekaj podobnega kot za buenosaireške Luján, in popoldne se je z vlakom podala v Lincoln, kjer je obiskala družino svojega brata Božota Žužka, nakar se je vrnila v Buenos Aires.

V Velikem Buenos Airesu je govo-

S. Silva Žužek ob polaganju večnih obljud: govori ji Wolbang Karel CM, ki na spodnji sliki pri maši v sestrski kapeli deli sveto obhajilo.

V dvorani Slovenske hiše v Buenos Airesu. Od desne na levo so: Lovro Jan, misijonarka s. Silva, mati misijonarja o. Tomažina in mati s. Silve ter njenih dveh sester misijonark, še ene redovnice in treh duhovnikov, ga. Žužek.

rila otrokom slovenske šole v **Ramos Mejía**, doživela lep večer s skioptičnim predavanjem za Slovence v **San Justu**, imela je srečanje s Zvezo slovenskih mater in žena, centralno prireditev pa ji je Misijonska zveza organizirala v nedeljo, 2. septembra popoldne v Slovenski hiši na **Ramón Falconu**.

Tu jo je najprej pozdravil Marjan Loboda, nakar je misijonarki Marta Rezelj izročila šopek nageljnov. Sledili sta dve pesmi „Njive so bele“ in „Misijonarjeva molitev“, ki ju je prav lepo zapel otroški zbor iz Slovenske vasi pod vodstvom Zdenke Janove. Nato je v imenu slovenske verske skupnosti pozdravil misijonarko **msgr. Anton Orehar**, ki je razvil lepe misli o misijonskem delu. Sledil je razgovor z misijonarko, ki ga je vodil **Ladislav Lenček CM** o teleh treh vpra-

šanjih, ki so zanimale vse navzoče: Kako to, da vidimo misijonarko v civilni obleki, ko smo se poslovili od nje v redovni; zakaj je že po šestih letih misijonskega delovanja spet prišla med nas in kako se je kaj znašla v misijonih ter zakaj zapušča Ugando in odhaja v Ghano... Misijonarka ni bila nič v zadregi, ampak je porabila priliko, da je povedala mnogo informativnega o vsem tem: da je njih družba določila, naj se odslej njih sestre nosijo v vsakem kraju tako, kot se zdi, da je za njihovo delo najprimernejše, in so tako po večini dežela te redovnice opustile redovno uniformo, ne da bi kaj spremenile družbenega duha in globino duhovnega življenja; na drugo vprašanje je pojasnila, da v današnjih časih misijonarji morajo od časa do časa k središču, da se tam načrpajo novih spo-

znava in moči za usodobljeno misijonsko delo, in da je v njenem primeru bil še poseben razlog: večne obljube; in na tretje vprašanje je z veseljem pripovedovala, da ji življenje v misijonskem okolju ni predstavljalo nobenih pretresov ali posebnih preskušanj, pa da Ugando zapušča, ker ji ne obnove državne oblasti dovoljenja za bivanje tamkaj pa ker jo potrebe misijona v Ghani kličejo. Misijonarka nam je nato pokazala obilo skioptičnih slik iz Ugande, kjer je delovala doslej, potem iz Etiopije, kjer deluje njena sestra s. dr. Janja Žužek, in končno slike iz Ghane, kamor se napoti zdaj.

V sredo, 13. septembra se je misijonarka podala v Slovensko vas, kjer je najprej obiskala bolnega urednika „Katoliških misijonov“ Franca Sodja CM, ki je bil nekaj dni prej operiran, nato pa je imela v Misijonskem zavodu Baragovega misijonišča srečanje z gojenci, ki ga je vodil Ladislav Lenček CM in v katerem je marsikaj za fante zanimivega povedala iz življenja in študija črnske mladine. Po večerji je bilo v dvorani Hladnikovega doma srečanje Lanuščanov z njo, pri katerem jo je v imenu farnega misijonskega krožka namesto odsotnega predsednika Petra Rota pozdravil nje-

gov brat akademik Andrej Rot, dočim so ji lanuški otroci poklonili slovenski šopek ter ji zapeli dve misijonski pesmi, nakar je sledilo njeno skioptično predavanje, ki so mu številni udeleženci z zanimanjem sledili.

Pri vseh srečanjih je misijonarka razgrnila svetovni zemljevid pa razporedila razne ugandske tiskovine in množico zanimivih fotografij iz tamkajšnjega misijonskega in črnskega življenja. Seboj je imela tudi trakove z ugandskim petjem, ki so ga udeleženci tudi imeli priliko poslušati.

V soboto, 15. septembra se je s. Silva Žužek po skoraj enomesečnem bivanju v Argentini poslovila od svoje mame in bratov ter njihovih družin in se podala na poslednji obisk še dveh drugih bratov v Braziliji, odkoder odpotuje na svoj misijon.

Zahvaljujemo se misijonarki za požrtvovalno obiskovanje rojakov po domovini, v Severni in Južni Ameriki! Povsod je sejala misijonsko misel in poznanje ter luč svojega globokega duhovnega življenja. Z njeno pomočjo smo si spet približali misijonski svet, slovenske misijonarje in lepoto misijonske žrtve, kar vse je prepotrebno, da si sredi zmaterializiranega sveta ahranjamo ljubezen do širjenja božjega kraljestva na zemlji.

NOVI SLOVENSKI MISIJONARJI

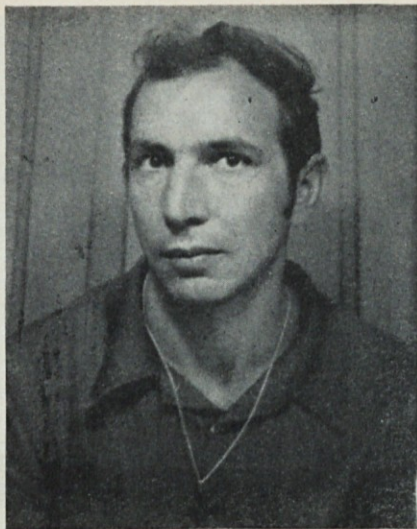
Janko Kosmač že odleti na Madagaskar.

V zadnji številki smo poročali o tem škofijskem duhovniku, da se v Parizu pripravlja s študijem francoščine na odhod na Madagaskar. Zdaj smo prejeli od njega od tam pismo z dne 28. VIII, v katerem poleg drugega poroča tudi o svojem odhodu. Takole piše:

„Pretekli petek zvečer smo sprem-

ljali na letališče Orly misijonarja česnika, ki se vrača na svoj misijon, in urednika Ognjišča (mladinski list v domovini), duhovnika Franca Boleta, ki tudi odhaja tja na Madagaskar kot obiskovalec za mesec dni, ki želi od blizu videti „slovenski misijon“ in nato poročati domovini o težavah in delu naših misijonarjev.

Jaz odletim, če me bo Bog hotel imeti za vrednega, 30. septembra. Odhajam z mislijo, da sem nevreden in

Novi misijonar, prekmurec, kaplan
Pepi Gider.

nesposoben za to težko nalogo. Toda če škof misli, da je tako prav, bom skušal pomagati, kjer bo potreba. Ob odhodu na Madagaskar o deželi in Cerkvi v njej ne vem kaj novega poročati.“

Novemu misijonarju čestitamo k podvigu in mu želimo, da bi se z ljubeznijo oklenil malgaškega božjega ljudstva, zaupajoč v božjo pomoč in v iznajdljivost in moč ljubezni, ki naj mu jo Bog da v čim polnejši meri!

Še en misijonar se pripravlja na odhod na Madagaskar v Parizu: Pepi Gider.

Prav lepo misijonsko pomlad doživljamo: Misijonarji odhajajo drug za drugim... Daj Bog, da bi bila ta pomlad trajna!

Iz Pariza, kjer že dolga leta deluje v centralni hiši usmiljenk s. Prebil, v

centralni hiši lazaristov pa brat Leopold Klancar, smo prejeli pismo še enega slovenskega duhovnika, ki se pri lazaristih zadržuje v pripravi na misijonski pohod. Oba, brat Klancar kot s. Prebil, pa tudi bivši malgaški misijonar Peter Opeka, ki tamkaj končuje svoje teološke študije, z ljubeznijo nudijo tem bodočim misijonarjem vso bratsko oporo.

Novi misijonar Pepi Gider nam tole piše in se nam predstavi:

„Pozdravljeni! S. Prebil mi je rekla, naj Vam kaj napišem za Vašo revijo o mojem misijonskem poklicu.

Rodil sem se v mali in prijazni vasi na Tisini v Prekmurju. Po končani gimnaziji v Mariboru sem vstopil v bogoslovje v Ljubljani, kjer sem končal prve tri letnike. Zaradi premajhnih prostorov je mariborska škofija v Mariboru zgradila novo bogoslovnico, kjer je takorekoč podružnica teološke fakultete in poučujejo isti profesorji kot v Ljubljani. Tam sem tudi jaz nadaljeval zadnja tri leta priprave na duhovništvo. Po posvečenju sem bil kaplan v Spodnji Polskavi in na Pragerskem, od koder sem bil prestavljen v Slovenj Gradec in Smiklavž. S prvim julijem mi je dal škof dr. Maksimilijan Držečnik dovoljenje, da grem za dobo petih let v misijone.

Morda bo koga zanimalo, zakaj sem si izbral misijonski poklic. Zdi se mi, da bi tako orisal v nekaj vrsticah razloge: Kakor je vsak duhovni poklic od zgoraj, toliko bolj to velja za misijonskega. V ozadju vsakega misijonskega poklica je dvojje: služiti bratom in sestram, ki so v pomanjkanju, še važneje pa je prinašati jim veselo Kristusovo sporočilo svetu. V Cerkvi je kar čutiti teženje, da se kristjani vedno bolj zavedajo svojega misijonskega poslanstva. Vsaka del-

Tu vidimo (na levi) novega misijonarja Jožeta Grošlja D.J. med božjim ljudstvom pri neki verski prireditvi v župniji Matero, Zambija.

na Cerkev je dolžna kar najbolj predstavljati celotno Cerkev. Zato se mora dobro zavedati, da je poklicana tudi za tiste, ki v Kristusa še ne verujejo. Cerkev je že po svoji ustanovitvi misijonska.

Mladina me je presenetila, ko sem deloval med njo, kako je dovzetna in takoj pripravljena delati, če gre za misijone. Dekle, ki je dobila svojo prvo plačo, mi je prinesla denar in rekla: To svojo prvo plačo želim razdeliti nekaj med svoje prijatelje, nekaj pa za slovenske misijonarje... Ko je neki moj znanec zvedel, da gremo v misijone, mi je prinesel denar in rekel: Tudi mi evangeličani želimo biti udeleženi s svojimi darovi v tem misijonu...

Upam, da boste tudi vi vsi, ki prebirate „Katoliške misijone“, sodelovali s slovenskimi misijonarji! Lepo vse pozdravljam!“

Tudi v Zambijo! Kar dva sta odšla tjakaj!

Dne 3. septembra nam poroča jezuit Franc Svojšak iz Ljubljane med drugim:

„V Zambijo je odšel bogoslovec **Jože Grošelj**, doma iz Buča (Tuhinj). — 10. septembra odhaja tja iz Rima **Janez Mlakar D.J.**, ki je končal teologijo v Dublinu. Doma je iz Češnjice, župnija Srednja vas v Bohinju. Ima brata duhovnika, sestra Kristina je pa tudi v Zambiji kot laična misijonarka. Imamo v pripravi še tri bogoslovce, eden začenja teologijo, dva pa filozofijo, ki so tudi namenjeni v Zambijo. In novomašnik Stanko Rozman! Če Bog da, ta rod ne bo izumrl...!“

Nad vse zanimiva in vesela novica! Upamo, da bomo o vseh teh v kratkem mogli še kaj več poročati našim bralcem, ki imajo tako radi te idealne mlade duše.

Zambijski misijonar o. Stanko Rozman D.J. — posvečen.

Bralci „Katoliških misijonov“ se gotovo spominjajo, da je bil nekaj let v Zambiji tudi jezuitski bogoslovec Stanko Rozman, kjer je na srednji šoli poučeval angleščino in matematiko. Ko je prišel čas za nadaljevanje študij v pripravi na duhovništvo, so ga poslali v Toronto, kjer je študiral v tamkajšnjem jezuitskem kolegiju Regis College. Po novi maši bo še eno leto študiral, nakar bo šel spet na delo v Zambijo.

Stanko Rozman je bil rojen leta 1942 v Kovorju pri Trziču. Srednjo šolo je obiskoval v Kranju. Po maturi se je odločil za jezuitsko družbo. Dobo jezuitske formacije je preživljal v Zagrebu in Mariboru, nakar je

delal v Zambiji, od tam pa šel na teologijo v Kanado. Tam je v času svojih teoloških študij rad pomagal pri obeh slovenskih župnijah v Torontu, kakor poroča torontska „Božja beseda“, ki dostavlja, da je ob počitnicah delal kot zidar pri Janezu Tratniku, da je nekaj zaslužil in prispeval tako k svojemu študijskemu vzdrževanju. V mašnika ga je posvetil ljubljanski nadškof dr. J. Pogačnik na praznik sv. Petra in Pavla v ljubljanski stolnici. Novo mašo pa je zapel v nedeljo, 8. julija v svoji rojstni fari v Kovorju pri Trziču.

Čestitamo našemu novomašniku, ki ga upamo spet srečati v „Katoliških misijonih“ s poročili, ko bo čez dobro leto začel svoje duhovniško delo med zambijskimi črnimi brati!

O. Stanko Rozman D.J., ko je bil še kot bogoslovec v Zambiji.

"KATOLIŠKI MISIJOINI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LETO 1973: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 30,00 pesov, doporna 60,00, dosmrtna 300,00. V ZD in Kanadi: 3 (6, 50) dolarjev; v Italiji: 1600 (3200, 25.000) Lir; v Avstriji 60 (120, 1000) šilingov; v Franciji 12 (24, 180) NF; v Angliji 1¼ (2 in pol, 18) tuntov; v Avstraliji 3 (6, 45) dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA.: Rev. Charles A. Wolbang CM, St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540. — Mr. Rudi Knez, 679 E. 157th St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, CHICAGO, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. Jože Časl CM, istotam. Za Montreal in okolico: Rev. Ivan Jan CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P. Q. Za Port Arthur (Ontario) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejáč CM, 95 Macdonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Vía Risorta 3.

Francija: Louis Klančar CM, Rue de Sévres 95, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Camaron Court, KEW, Vic. 3101.

MISIJOINSKI DAROVI

ZA MISIJOINSKI ZAVOD BARAGOVEGA MISIJOINIŠČA

V spomin na † Pavlo Škerlj so otroci Carmel, Anita in Barbara Jakovčič svoji botrei namesto rožic na grob darovali 20 dolarjev.

DOSMRTNA NAROČNINA KM

Č. g. Ilc, Belgija, 5.000 belgijskih frankov.

ZA DŠV

Grile Marija, Mendoza, 15 pesov.

ZA SLOVENSKE MISIJOINARJE

Venezuela, v bolivarjih: Ciril Bartol, 109; Lovrenc Ilija, 43; Anton Jakoš, 100; Minka Rušič, 43; Tončka Brundula, 43; — vsi po Cirilu Bartolu.

Avstrija: Vinko Zaletel, 35 dolarjev.

Argentina, v novih pesih: N. N., Mendoza, 20; N. N., Mendoza, 100; Benjamin Tičar, Ramos Mejía, 26; Anica Mehle, San Justo, 10; družina Panjtar-Jazbar, 50 pesov.

Francija: Slovenka iz Tucquegneuxa, 200 fr.

ZA POSAMEZNE MISIJOINARJE

Za s. Miklavčič: Lovrenc Ilija, Venezuela, 129 boliv.; za o. Vladimira Kosa D.J.: Nikolaj Jeločnik, 10 dol.; za m. Terezijo, N. N., 10 pesov.

ZA MISIJOINE

Rozman Franc, Slovenska vas, Argentina, 10 pesov.

VSEM ZA VSE ISKRENI BOG PLAČAJI

Indijski pastirčki na paši . . .

Registro de Prop. Int. No. 1096912
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467
Buenos Aires

Correo
Argentino
Suc. 37

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612